

De economische bijdrage van de industrie van het auteursrecht en de naburige rechten in België

Studie in opdracht van Arthena

Eindrapport

30 juli 2009

PARTNERS IN MARKETING

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA Aarlenstraat 75-77 1040 Brussel (België)	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
	Gebied: België	Pagina 2

Executive summary

Het auteursrecht en de naburige rechten zijn een belangrijke houvast voor tal van creatieve professionals die het gebruik van hun werk willen controleren en beschermen. Auteursrechtelijke bescherming vormt de basis voor sectoren als muziek, pers, literatuur, film, radio, televisie, concerten en voorstellingen, games en software, en heeft een invloed op vele andere economische activiteiten. Arthena heeft een beroep gedaan op Partners In Marketing om het economische belang van de sector in België te analyseren. Hiervoor werden de richtlijnen van de World Intellectual Property Organisation (WIPO) gevolgd.

In deze studie werd de focus gelegd op de hoofdindustrieën van het auteursrecht en de naburige rechten. Dit zijn de industrieën die zich bezighouden met de creatie, productie, uitvoering, uitzending, tentoonstelling, distributie en verkoop van auteursrechtelijk beschermde werken. Deze hoofdindustrieën genereerden in 2008 een omzet van 32.378,63 miljoen € of 2,92% van de totale omzet in België. In ditzelfde jaar werd door de hoofdindustrieën 1.207,68 miljoen € geïnvesteerd of 2,90% van de totale investeringen in België. De hoofdindustrieën stelden in 2008 92.286 voltijds equivalenten tewerk bij 9.138 werkgevers, respectievelijk 3,25% en 4,07% van het totaal in België. In 2007 bedroeg de Bruto Toegevoegde Waarde die door de hoofdindustrieën gerealiseerd werd 10.076,76 miljoen € of 3,38% van de totale Bruto Toegevoegde Waarde in België en 3,01% van het Belgisch BBP.

De randindustrieën zijn niet in de studie opgenomen. Het betreft ondermeer de productie en verkoop van audiovisuele apparaten, computers, muziekinstrumenten, meubels, speelgoed, architectuur enz.

Om de indirecte effecten van de industrie van het auteursrecht en de naburige rechten op de totale economie na te gaan, werden output-, inkomens- en tewerkstellings-multiplicators van het jaar 2000 geanalyseerd. Hieruit bleek dat de multiplicators van de hoofdindustrieën van het auteursrecht en de naburige rechten telkens boven het nationaal gemiddelde lagen. Het reclamewezen, de uitgeverijen en de overige activiteiten in verband met computers bleken de grootste multiplicators te hebben. Een stijging van de vraag in deze sectoren heeft met andere woorden de grootste impact op de overige sectoren in België in termen van output, toegevoegde waarde en tewerkstelling.

De verschillende economische indicatoren in beschouwing genomen, kan dus besloten worden dat de industrie van het auteursrecht en de naburige rechten een significante bijdrage levert aan de Belgische economie. Een verdere uitbouw van het juridisch en organisatorisch systeem voor auteursrechtelijke bescherming en de handhaving ervan kan de economische bijdrage van deze sector nog verder stimuleren.

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 3

Inhoud

Lijst van tabellen	4
1 Inleiding	6
2 Onderzoekskader	7
2.1 Onderzoeksdoelstelling	7
2.2 Onderzoeksmethode.....	8
2.2.1 Desk Research	9
2.2.2 Officiële cijfers en statistieken	9
3 Afbakening van de industrie van het auteursrecht en de naburige rechten	10
3.1 Wettelijk kader van het auteursrecht en naburige rechten in België	10
3.1.1 Voorwerp van het auteursrecht.....	10
3.1.2 Voorwerp van de naburige rechten	11
3.1.3 Bevoegdheden verleend door het auteursrecht en de naburige rechten.....	12
3.2 De industrieën van het auteursrecht en de naburige rechten volgens WIPO	14
4 Onderzoeksresultaten	23
4.1 Omzet en investeringen	27
4.1.1 Omzet	27
4.1.2 Investerings	31
4.2 Tewerkstelling	35
4.2.1 Voltijds equivalenten.....	36
4.2.2 Werkgevers.....	40
4.3 Bruto Toegevoegde Waarde en BBP.....	44
4.4 Multiplicators	49
4.4.1 Output-multiplicators	51
4.4.2 Inkomens-multiplicators	53
4.4.3 Tewerkstellings-multiplicators	55
4.5 Overzichtstabel	57
4.6 Internationale vergelijking	58
5 Conclusie.....	63
6 Bibliografie	66

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA Aarlenstraat 75-77 1040 Brussel (België)	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
	Gebied: België	Pagina 4

Lijst van tabellen

Tabel 1: Overzicht van de industrieën van het auteursrecht en de naburige rechten.....	15
Tabel 2: Vertaling van de hoofdindustrieën volgens WIPO naar NACE-BEL 2003	20
Tabel 3: Vertaling van NACE-BEL 2003 naar NACE-BEL 2008.....	22
Tabel 4: Omschrijving van de verschillende deelsectoren volgens NACE-BEL 2003	23
Tabel 5: Omschrijving van de verschillende deelsectoren volgens NACE-BEL 2008	24
Tabel 6: Omschrijving van de andere sectoren ter vergelijking volgens NACE-BEL 2003	25
Tabel 7: Omschrijving van de andere sectoren ter vergelijking volgens NACE-BEL 2008	26
Tabel 8: Omzet in de hoofdindustrieën in de periode 2004-2008	27
Tabel 9: Omzet in de verschillende deelsectoren in 2008	28
Tabel 10: Aandeel van de verschillende deelsectoren in de omzet in de periode 2004-2008	29
Tabel 11: Aandeel in de totale omzet in België ten opzichte van andere sectoren in 2008....	30
Tabel 12: Investerings in de hoofdindustrieën in de periode 2004-2008	31
Tabel 13: Investerings in de verschillende deelsectoren in 2008	32
Tabel 14: Aandeel van de verschillende deelsectoren in de investeringen in de periode 2004-2008	33
Tabel 15: Aandeel in de totale investeringen in België ten opzichte van andere sectoren in 2008	34
Tabel 16: Aantal voltijds equivalenten in de hoofdindustrieën in de periode 2006-2008	36
Tabel 17: Aantal voltijds equivalenten in de verschillende deelsectoren in 2008	37
Tabel 18: Aandeel van de verschillende deelsectoren in het aantal voltijds equivalenten in de periode 2006-2008	38

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 5

Tabel 19: Aandeel in het totale aantal voltijds equivalenten in België ten opzichte van andere sectoren in 2008	39
Tabel 20: Aantal werkgevers in de hoofdindustrieën in de periode 2006-2008	40
Tabel 21: Aantal werkgevers in de verschillende deelsectoren in 2008	41
Tabel 22: Aandeel van de verschillende deelsectoren in het aantal werkgevers in de periode 2006-2008	42
Tabel 23: Aandeel in het totaal aantal werkgevers in België ten opzichte van andere sectoren in 2008.....	43
Tabel 24: Bruto Toegevoegde Waarde in de hoofdindustrieën ten opzichte van totale Bruto Toegevoegde Waarde in België in de periode 2004-2007	44
Tabel 25: Bruto Toegevoegde Waarde in de hoofdindustrieën ten opzichte van BBP België in de periode 2004-2007.....	45
Tabel 26: Bruto Toegevoegde Waarde in de verschillende deelsectoren in 2007	46
Tabel 27: Aandeel van de verschillende deelsectoren in de Bruto Toegevoegde Waarde in de periode 2004-2007	47
Tabel 28: Aandeel in de totale Bruto Toegevoegde Waarde in België ten opzichte van andere sectoren in 2007	48
Tabel 29: Aandeel in BBP België ten opzichte van andere sectoren in 2007	48
Tabel 30: Herdefiniëring deelsectoren in het kader van multiplicators	50
Tabel 31: Output-multiplicators voor deelsectoren en vergelijkende sectoren in 2000.....	52
Tabel 32: Inkomens-multiplicators voor deelsectoren en vergelijkende sectoren in 2000.....	54
Tabel 33: Tewerkstellings-multiplicators voor deelsectoren en vergelijkende sectoren in 2000..	56
Tabel 34: Overzichtstabel economische indicatoren voor deelsectoren..	57
Tabel 35: Internationale vergelijking van de hoofdindustrieën van het auteursrecht en de naburige rechten.....	59

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA Aarlenstraat 75-77 1040 Brussel (België)	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
	Gebied: België	Pagina 6

1 Inleiding

Arthena, de belangenvereniging van de titularissen van het auteursrecht en de naburige rechten, groepeert 29 representatieve verenigingen en beheersvennootschappen van auteurs, uitvoerende artiesten, producenten en uitgevers actief in verschillende creatieve sectoren. Sinds 1988 behartigt de vereniging de gemeenschappelijke belangen van haar leden en neemt zij in naam van het collectief gemeenschappelijke standpunten in inzake verschillende aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten.

Het auteursrecht heeft duidelijk een positieve impact op de economie. Arthena wil het deel van de Belgische economie in kaart brengen dat gerelateerd is aan auteursrechtelijk beschermd werk. De belangenvereniging stelt vragen als: wat is het economische belang van de organisaties en bedrijven wiens activiteiten gerelateerd zijn aan auteursrechtelijk beschermd werk? Wat is de toegevoegde waarde van deze bedrijven? Hoe staat het met de tewerkstelling in deze industrieën? Voor dit onderzoek heeft de organisatie een beroep gedaan op Partners In Marketing.

Met de resultaten van het onderzoek willen Arthena en haar leden het economisch belang van een goede auteursrechtelijke bescherming aantonen.

In 2008 voerde Partners In Marketing voor het eerst een studie uit naar de economische bijdrage van het auteursrecht en de naburige rechten in België. De cijfers werden in 2009 geactualiseerd en zijn in dit rapport opgenomen.

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 7

2 Onderzoekskader

In dit hoofdstuk wordt stilgestaan bij de onderzoeksdoelen en -methoden. Bij het ontwerp van het onderzoekskader was de *Guide on surveying the economic contribution of the copyright-based industries* (WIPO, 2003) een belangrijk instrument. Deze gids is het resultaat van een bijeenkomst van onderzoekers die de economische impact van aan auteursrecht gerelateerde industrieën bestuderen. Met de steun van de Finse overheid ontwierpen zij een gids die kan dienen als basis voor verder onderzoek met betrekking tot dit onderwerp. De gids is uitgegeven door de World Intellectual Property Organisation (WIPO). Het gebruik van de WIPO-methode laat toe om de resultaten te vergelijken met buitenlandse cijfers.

Na een overzichtelijke formulering van de onderzoeksdoelstellingen, wordt de onderzoeksmethode besproken. Deze onderzoeksmethode is geënt op de richtlijnen van WIPO.

2.1 Onderzoeksdoelstelling

De studie heeft tot doel zicht te krijgen op het deel van de Belgische economie dat gerelateerd is aan auteursrechtelijk beschermd werk. Hierbij gaat het om het 'auteursrecht en naburige rechten' met betrekking tot alle categorieën rechthebbenden (auteurs, producenten, uitgevers, uitvoerende kunstenaars). Het doel is te ramen wat de aan het auteursrecht gerelateerde industrieën qua toegevoegde waarde en banen bijdragen tot de Belgische economie.

De onderzoeksvragen die deze studie tracht te beantwoorden, zijn de volgende:

- Op welke sectoren hebben het auteursrecht en de naburige rechten in België een impact? Dit zijn de hoofdindustrieën.
- Welke omzet wordt gegenereerd in deze hoofdindustrieën?
- Wat is de tewerkstelling in deze hoofdindustrieën?
- Welke toegevoegde waarde wordt gerealiseerd in deze hoofdindustrieën?

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA Aarlenstraat 75-77 1040 Brussel (België)	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
	Gebied: België	Pagina 8

- Welk aandeel vertegenwoordigt de industrie van het auteursrecht en de naburige rechten in het Belgisch BBP?
- Hoe verhoudt de industrie van het auteursrecht en de naburige rechten in België zich tot andere sectoren in België bv. automobiel sector, chemische sector, visserij, ... ?
- Hoe verhoudt de industrie van het auteursrecht en de naburige rechten in België zich tot deze in andere (Europese) landen?

2.2 Onderzoeksmethode

Voor het verzamelen van relevante data voor deze studie, werden hoofdzakelijk de richtlijnen van WIPO gevolgd.

WIPO hanteert de volgende criteria of 'Guiding Principles' voor datacollectie (WIPO, 2003, p. 36):

- De data moeten statistisch van aard zijn en op regelmatige wijze verzameld worden i.e. niet enkel als eenmalige schattingen, maar als onderdeel van een continu statistisch proces;
- Schattingen moeten gebaseerd zijn op betrouwbare statistische bronnen;
- De data moeten historisch vergelijkbaar zijn binnen hetzelfde land, vergelijkbaar zijn tussen landen en vergelijkbaar zijn met andere economische activiteiten, met de mogelijkheid tot cross-sector analyses;
- De data moeten intern consistent zijn en gepresenteerd worden binnen macro-economische modellen die op internationaal niveau erkend zijn.

Voor de studie werd gebruik gemaakt van twee bronnen: desk research en de verzameling van officiële cijfers en statistieken.

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA Aarlenstraat 75-77 1040 Brussel (België)	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
	Gebied: België	Pagina 9

2.2.1 Desk Research

Om het belang van de industrie van het auteursrecht en de naburige rechten te kunnen bepalen, is een duidelijke **afbakening van de sector** noodzakelijk. Hiervoor werd onder meer gebruik gemaakt van de richtlijnen van WIPO. Via de bestaande literatuur werd een inzicht verschaft in het wettelijk kader van het auteursrecht en de naburige rechten in België. Tenslotte werden de onderzoeksmethode en resultaten van andere internationale studies gebruikt als benchmark voor deze studie.

2.2.2 Officiële cijfers en statistieken

De officiële data werden verzameld via het Nationaal Instituut voor Statistiek (NIS), de Nationale Bank van België (NBB), de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ), het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ) en het Federaal Planbureau. Het jaar 2008 werd geselecteerd als analysejaar voor deze studie. Indien voor dit jaartal geen data beschikbaar waren, werd gebruik gemaakt van de meest recent beschikbare gegevens.

De industriële classificatie die gebruikt werd in deze studie is de **Europese activiteiten nomenclatuur NACE¹**. Het probleem stelt zich dat er binnen de NACE-indeling geen enkelvoudige, overkoepelende code is opgenomen voor de industrie van het auteursrecht en de naburige rechten. Om die reden dient achterhaald te worden welke NACE-codes deze industrie omvat. Hierbij werd o.a. gebruik gemaakt van gelijkaardige buitenlandse studies (Bekkers et al., 2003 en Leenheer et al., 2008) als referentie.

In een laatste fase werd voor de verschillende categorieën nagegaan in welke mate zij bijdragen aan de industrie van het auteursrecht en de naburige rechten. Hiervoor moesten voor een aantal categorieën weegfactoren of gewichten toegekend worden. Ook hiervoor werden gelijkaardige buitenlandse studies als referentie gebruikt.

¹ Nomenclature d'Activités économiques de la Communauté Européenne

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 10

3 Afbakening van de industrie van het auteursrecht en de naburige rechten

3.1 Wettelijk kader van het auteursrecht en naburige rechten in België²

Het auteursrecht en de naburige rechten vormen een tak van de intellectuele eigendom. De belangrijkste wetgeving voor deze sector is de wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten (de zogenaamde "Auteurswet").

Twee tendensen die elkaar beïnvloeden, en die de overheden ertoe dwingen de evolutie van de reglementering op dit gebied van nabij te volgen, dienen onderstreept te worden. Enerzijds kent de technologie met betrekking tot de creatie en exploitatie van werken een snelle evolutie. De ontwikkeling van het internet en van nieuwe dragers, zijn slechts enkele voorbeelden. Anderzijds is de Europese Unie sinds het begin van de jaren negentig begonnen met een progressieve harmonisatie van de wetgeving van de lidstaten, teneinde een eenheidsmarkt te creëren van beschermde werken en prestaties.

3.1.1 Voorwerp van het auteursrecht

Het auteursrecht beschermt letterkundige en kunstwerken. De wetgeving geeft geen definitie van het begrip letterkundige werken en kunstwerken. Wel wordt in internationale verdragen (Conventie van Bern) bij wijze van voorbeeld een lijst van creaties opgesomd die vallen onder de termen "letterkundige en kunstwerken".

Het gaat om alle voortbrengselen op het gebied van letterkunde, wetenschap en kunst, welke ook de wijze of de vorm van uitdrukking zij, zoals boeken, brochures en andere geschriften; computerprogramma's; voordrachten, toespraken, preken en andere werken van dien aard; toneelwerken of dramatisch-muzikale werken; choreografische werken en pantomimes; muzikale composities met of zonder woorden; cinematografische werken, waarmee volgens een soortgelijke werkwijze uitgedrukte werken worden gelijkgesteld; werken van teken-, schilder-, bouw-, beeldhouw-, graveer- en lithografeerkunst; fotografische werken, waarmee volgens

² De Belgische Dienst voor de Intellectuele Eigendom. http://economie.fgov.be/intellectual_property

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 11

een soortgelijke werkwijze uitgedrukte werken worden gelijkgesteld; werken van toegepaste kunst; illustraties en aardrijkskundige kaarten; tekeningen, schetsen en plastische werken, betrekking hebbende op de aardrijkskunde, de topografie, de bouwkunde of de wetenschappen; verzamelingen van werken van letterkunde of kunst, zoals encyclopedieën en bloemlezingen, en databanken.

De rechtspraak en rechtsleer eisen dat een creatie aan twee voorwaarden voldoet om beschouwd te worden als een werk en dus beschermd te worden door het auteursrecht:

- De creatie moet gematerialiseerd zijn op zodanige manier dat zij aan derden kan meegedeeld worden. Een idee, een concept, een werkwijze of wetenschappelijke theorie kan op zich dus niet beschermd worden door het auteursrecht.
- Het moet gaan om een originele creatie, dit wil zeggen een intellectuele creatie eigen aan de maker ervan.

Het auteursrecht ontstaat automatisch door de creatie zelf van een origineel werk. In tegenstelling tot de industriële eigendomsrechten (merken, octrooien) is het dus niet nodig administratieve formaliteiten te vervullen om auteursrecht te verkrijgen.

3.1.2 Voorwerp van de naburige rechten

De naburige rechten beschermen categorieën van personen gedefinieerd door de wet die hetzij letterkundige of kunstwerken uitvoeren (de uitvoerende kunstenaars), hetzij de eerste vastlegging van geluiden produceren (producenten van fonogrammen) of van bewegende beelden (producenten van de eerste vastleggingen van films), hetzij programma's uitzenden (omroeporganisaties).

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA Aarlenstraat 75-77 1040 Brussel (België)	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
	Gebied: België	Pagina 12

De naburige rechten hebben dus respectievelijk als voorwerp:

- de vertolkingen of uitvoeringen van letterkundige of kunstwerken alsook de opvoeringen van circus- en variété-artiesten;
- de fonogrammen
- de eerste vastleggingen van films
- de uitzendingen van omroeporganisaties;

3.1.3 Bevoegdheden verleend door het auteursrecht en de naburige rechten

Het auteursrecht en de naburige rechten kennen aan de rechthebbenden een zeker aantal bevoegdheden toe: morele rechten en vermogensrechten.

Morele rechten strekken ertoe de persoonlijkheid van de auteur of uitvoerende kunstenaar te beschermen door zijn werk of uitvoering heen. De auteurs en uitvoerende kunstenaars genieten van een recht op vaderschap en een recht op integriteit met betrekking tot respectievelijk hun werken en uitvoeringen. De auteurs beschikken tevens over het recht om hun werken al dan niet bekend te maken. Gelet op het feit dat de bestaansreden voor de rechten die toegekend worden aan de producenten en omroeporganisaties uitsluitend van economische aard zijn, beschikken dezen niet over morele rechten.

Vermogensrechten nemen meestal de vorm aan van een exclusief recht. Dit recht kent de auteurs en de naburige rechthebbenden de bevoegdheid toe om het gebruik van hun werk of prestatie toe te staan of te verbieden. De personen die beschermde werken of prestaties willen gebruiken moeten voorafgaandelijk het akkoord van de rechthebbenden verkrijgen. Als zij zonder dergelijke toestemming beschermde werken of prestaties gebruiken, zetten zij hun burgerlijke aansprakelijkheid op het spel, en als zij met kwaad opzet of bedrieglijk opzet handelen begaan zij het misdrijf van 'namaking'.

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA Aarlenstraat 75-77 1040 Brussel (België)	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
	Gebied: België	Pagina 13

Voor bepaalde gebruiksvormen vervangt de wet het exclusieve recht van de auteurs en de naburige rechthebbenden door een recht op vergoeding als tegenprestatie voor het gebruik van hun werken en prestaties. De gebruiker van beschermde werken of prestaties moet dan geen voorafgaande toestemming van de rechthebbenden verkrijgen. Hij voldoet aan zijn verplichtingen door een vergoeding te betalen.

De belangrijkste gebruiksvormen waarvoor de betaling van een vergoeding volstaat zijn:

- de uitzending en de mededeling op een openbare plaats van fonogrammen, op voorwaarde dat er geen sprake is van een voorstelling en dat het publiek geen inkom of vergoeding moet betalen.
- het kopiëren voor eigen gebruik van geluidswerken of audiovisuele werken.
- de reproductie voor privé-gebruik of ter illustratie bij onderwijs of voor wetenschappelijk onderzoek van (fragmenten van) beschermde werken die op grafische of soortgelijke wijze zijn vastgelegd.
- de openbare uitlening van beschermde werken en prestaties.

De vermogensrechten van de auteurs en de naburige rechthebbenden hebben een beperkte duur. Deze duur varieert in functie van de categorie van rechthebbenden. Na afloop van de beschermingsduur, vallen de werken en prestaties in het openbaar domein, en kunnen zij zonder voorafgaande toestemming van de rechthebbenden gebruikt worden.

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 14

3.2 De industrieën van het auteursrecht en de naburige rechten volgens WIPO

WIPO onderscheidt in de industrieën gerelateerd aan het auteursrecht en de naburige rechten 4 subcategorieën: de hoofdindustrieën, de onderling verbonden / ICT-industrieën, de partiële industrieën en de niet-exclusief ondersteunende industrieën. Tabel 1³ biedt een overzicht. Er werd een scherpe aflijning gemaakt en de focus werd gelegd op de **hoofdindustrieën**. Naar analogie met de gids van WIPO werden voor deze hoofdindustrieën zowel de productie als distributie van auteursrechtelijk werk opgenomen in de analyse (WIPO, 2003, p. 27). WIPO raadt af productie en distributie van elkaar te scheiden aangezien beide activiteiten vaak vervat zijn binnen één economische entiteit, bv. bij platenmaatschappijen, uitgevers van boeken, kranten en tijdschriften en producenten van games.

De onderling verbonden / ICT-industrieën, de partiële industrieën en de niet-exclusief, ondersteunende industrieën worden beschouwd als **randindustrieën van de sector van het auteursrecht en de naburige rechten**. Deze kunnen in een latere fase besproken worden. Op basis van de richtlijnen van WIPO kan wel een **schatting** gemaakt worden van de economische impact van de categorie onderling verbonden / ICT-industrieën (Tabel 1).

³ Tabel gebaseerd op Leo et al. (2004).

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 15

Tabel 1: Overzicht van de industrieën van het auteursrecht en de naburige rechten

A. Hoofdindustrieën
I. Pers en literatuur
1. Auteurs, schrijvers, vertalers
2. Kranten
3. Nieuwsagentschappen
4. Magazines/tijdschriften
5. Publicatie van boeken
6. Kaarten en mappen
7. Directories en ander gepubliceerd materiaal
8. Pre-press, drukken en post-press van boeken, magazines, kranten en advertentiemateriaal
9. Groothandel en kleinhandel van pers en literatuur (boekenwinkels, kiosken,...)
10. Bibliotheken
II. Muziek, theaterproducties, opera's
11. Componisten, tekstschrijvers, muzieksamenstellers, choreografen, regisseurs, artiesten e.a.
12. Drukken en publiceren van muziek
13. Productie van opgenomen muziek
14. Groothandel en kleinhandel van opgenomen muziek (verkoop en verhuur)
15. Artistieke en literaire creaties en interpretaties
16. Optredens en aanverwante agentschappen (boekingskantoren, ticketverkoop)
III. Film en Video
17. Schrijvers, regisseurs, acteurs/actrices etc.
18. Film en video productie en distributie
19. Filmvertoningen
20. Videoverhuur en –verkoop inclusief video op aanvraag
21. Aanverwante diensten
IV. Radio en Televisie
22. Nationale radio en televisie omroepen
23. Andere radio en televisie omroepen
24. Onafhankelijke producenten
25. Kabeltelevisie (systemen en kanalen)
26. Satelliettelevisie
27. Aanverwante diensten
V. Fotografie
28. Studio's en commerciële fotografie
29. Foto agentschappen en bibliotheken
VI. Software en Databanken
30. Programmering, ontwikkeling en design
31. Productie, groothandel en kleinhandel van voorgeprogrammeerde software (video games, educatieve programma's etc.)
32. Verwerking en publicatie van databases
VII. Visuele en Grafische kunsten
33. Artiesten
34. Kunstgalerijen en andere groothandel en kleinhandel
35. Inlijsten van foto's en aanverwante diensten
36. Grafisch ontwerp
VIII. Reclame en Advertenties
37. Agentschappen, aankoopdiensten
IX. Auteursrechtelijke verenigingen

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 16

De onderstaande 3 groepen vallen **buiten het bereik van deze studie** :

B. Onderling verbonden / ICT-industrieën
I. Televisies, radio's, videorecorders, CD-spelers, DVD-spelers, cassette spelers, elektronische spelconsoles en andere gelijkaardige apparatuur
1. Productie
2. Groothandel en kleinhandel (verkoop en verhuur)
II. Computers en hieraan gerelateerd materiaal
3. Productie
4. Groothandel en kleinhandel (verkoop en verhuur)
III. Muziekinstrumenten
5. Productie
6. Groothandel en kleinhandel (verkoop en verhuur)
IV. Fotografische en cinematografische instrumenten
7. Productie
8. Groothandel en kleinhandel (verkoop en verhuur)
V. Kopieerapparaten
9. Productie
10. Groothandel en kleinhandel (verkoop en verhuur)
VI. Leeg opname-materiaal
11. Productie
12. Groothandel en kleinhandel (verkoop en verhuur)
VII. Papier
13. Productie
14. Groothandel en kleinhandel (verkoop en verhuur)

C. Partiële industrieën
1. Kleding, textiel, schoenen
2. Juwelen en munten
3. Ander handwerk
4. Meubels
5. Huisraad, servies en glaswerk
6. Muurverf, behang en tapijten
7. Spielgoed
8. Architectuur, bouw en landmeetkunde
9. Interieurdesign
10. Musea

D. Niet-exclusief ondersteunende industrieën
1. Algemene groothandel en kleinhandel
2. Algemeen transport
3. Telefonie en internet

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 17

Nadat een afbakening gemaakt werd voor de industrieën gerelateerd aan het auteursrecht en de naburige rechten, diende achterhaald te worden welke **NACE-codes** overeenkomen met de bovenstaande classificatie van de hoofdindustrieën. Dit vraagt m.a.w. een vertaalslag naar de NACE-classificatie. Een studie in opdracht van de Europese Commissie (Picard et al., 2003), de Nederlandse empirische studie van Bekkers et al. (2003) en de Nederlandse studie van Leenheer et al. (2008) werden hiervoor als basis gebruikt. Nadat de NACE-codes toegekend zijn, kunnen **statistische data** opgevraagd worden bij de diverse bevoegde instanties.

Binnen het NACE-classificatiesysteem zijn er verschillende hiërarchische niveaus bestaande uit hoofdcategorieën en subcategorieën. Om de diverse sectoren zo specifiek mogelijk te omvatten en accurate inschattingen te maken, is het belangrijk om zo laag mogelijk te gaan in de hiërarchie. Concreet betekent dit dat er gebruik gemaakt wordt van **NACE-5** (NACE-code met 5 cijfers). Hierop werd een uitzondering gemaakt voor de berekening van de Bruto Toegevoegde Waarde en de multiplicators, vermits enkel data beschikbaar waren op niveau van de bredere categorie, nl. respectievelijk NACE-2 en NACE-3.

Tabel 2 biedt een overzicht van de verschillende industrieën gerelateerd aan het auteursrecht en de naburige rechten zoals ze afgelijnd zijn door WIPO, met de overeenkomstige NACE-5 codes van de classificatie NACE-BEL 2003. Hierbij zijn er enkele aandachtspunten:

1. De categorie **51.430** 'groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten en audio- en videoapparatuur' omvat:
 - de groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten;
 - de groothandel in audio- en videoapparaten;
 - de groothandel in grammofoonplaten, cassettes, cd's, dvd's en videobanden;
 - de groothandel in verlichtingsapparatuur;
 - de groothandel in draad, schakelaars en ander materiaal voor de installatie van elektrische artikelen voor huishoudelijk gebruik.

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 18

Omdat deze categorie producten omvat die niet gerelateerd zijn aan auteursrechtelijk werk wordt ze niet voor 100% meegenomen in de analyse. Op basis van de Nederlandse studie wordt de categorie voor 50% in rekening gebracht (Leenheer et al., 2008, p. 29-30).

2. De categorie **52.450** 'detailhandel in elektrische huishoudapparaten en in audio- en video-apparatuur' omvat:

- de detailhandel in elektrische huishoudapparaten;
- de detailhandel in audio- en videoapparatuur voor huishoudelijk gebruik, zoals radio- en televisietoestellen, videoweergavetoestellen, dvd-toestellen, videocamera's, hifimateriaal, enz.;
- de detailhandel in grammofoonplaten, cd's, dvd's, al dan niet bespeelde geluids- en videobanden, cassettes, enz.;
- de detailhandel in muziekinstrumenten en -partituren.

Omdat ook deze categorie bestaat uit producten die niet gerelateerd zijn aan auteursrechtelijk werk wordt ze niet voor 100% meegenomen in de analyse. Op basis van de Nederlandse studie wordt de categorie voor 50% in rekening gebracht (Leenheer et al., 2008, p. 29-30).

3. De categorie **52.470** 'detailhandel in boeken, kranten, tijdschriften en kantoorbehoeften', is eveneens geen zuivere categorie voor de sector van het auteursrecht en de naburige rechten. De 'detailhandel in kantoorbehoeften' dient met andere woorden te worden uitgesloten. Om die reden werd een weegfactor toegepast van 0,8 voor de kengetallen uit de NACE-categorie 52.470. Deze cijfers worden dus meegenomen voor 80%.

4. De categorie **64.200** 'telecommunicatie' behoort volgens WIPO niet tot de hoofdindustrieën maar tot de niet-exclusief ondersteunende industrieën. Deze categorie (sector) omvat:

- doorgeven van berichten via telefoon, telegraaf en telex;
- doorgeven van radio- en televisie-uitzendingen met behulp van straalzenders of kabel, satelliet, adsl of internet;

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA Aarlenstraat 75-77 1040 Brussel (België)	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
	Gebied: België	Pagina 19

- exploitatie van elektronische communicatie- en navigatie-zendmiddelen;
- exploitatie van computernetwerken, elektronische snelwegen, internetproviding, e.d.

Doordat de telecommunicatiecluster onder meer het doorgeven van tv-programma's en het internet omvat, behoort deze toch minstens voor een deel tot de hoofdindustrieën van het auteursrecht en de naburige rechten. Zoals uit de hierboven beschreven samenstelling van de sector duidelijk wordt, kan echter niet de volledige sector worden opgenomen. Analoom aan de Nederlandse studie wordt telecommunicatie daarom voor 5% meegeteld (Leenheer et al., 2008, p. 29-30).

5. De andere categorieën werden allen in hun geheel opgenomen in de studie aangezien hun kernactiviteiten een duidelijke link hebben met auteursrechtelijk beschermd werk.
6. 4 categorieën uit de Belgische studie van 2008, werden niet opgenomen in de huidige studie van 2009. Dit gebeurde op basis van de Nederlandse studie van Leenheer et al. (2008), waarin deze categorieën eveneens niet beschouwd werden als hoofdindustrieën van het auteursrecht en de naburige rechten. Het gaat om volgende categorieën:
 - **22.240** 'prepress-activiteiten';
 - **22.250** 'hulpactiviteiten in verband met drukkerijen';
 - **72.100** 'computeradviesbureaus';
 - **72.600** 'overige activiteiten in verband met computers'.

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 20

Tabel 2: Vertaling van de hoofdindustrieën volgens WIPO naar NACE-BEL 2003

NACE-CODE	WEEGFACTOR	OMSCHRIJVING
22		Uitgeverijen, drukkerijen en reproductie van opgenomen media
22.1		Uitgeverijen
22.110	1	Uitgeverijen van boeken
22.120	1	Uitgeverijen van kranten
22.130	1	Uitgeverijen van tijdschriften
22.140	1	Uitgeverijen van geluidsopnamen
22.150	1	Overige uitgeverijen
22.2		Drukkerijen en aanverwante activiteiten
22.210	1	Dagbladrukkerijen
22.220	1	Overige drukkerijen
22.230	1	Boekbinden
22.3		Reproductie van opgenomen media
22.310	1	Reproductie van geluidsopnamen
22.320	1	Reproductie van video-opnamen
22.330	1	Reproductie van computermedia
51		Groothandel en handelsbemiddeling, m.u.v. de handel in motorvoertuigen en motorrijwielen
51.4		Groothandel in consumentenartikelen
51.430	0,50	Groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten en audio- en videoapparatuur
51.472	1	Groothandel in kranten, boeken en tijdschriften
52		Detailhandel, m.u.v. detailhandel in motorvoertuigen en motorrijwielen; reparatie consumentenartikelen
52.4		Overige detailhandel in nieuwe artikelen in gespecialiseerde winkels
52.450	0,50	Detailhandel in elektrische huishoudelijke apparaten en audio- en videoapparatuur
52.470	0,8	Detailhandel in boeken, kranten, tijdschriften en kantoorbehoeften
64		Post en telecommunicatie
64.2		Telecommunicatie
64.200	0,05	Telecommunicatie
71		Verhuur van machines en werktuigen zonder bedieningspersoneel en van overige onroerende goederen
71.4		Verhuur van overige roerende goederen
71.402	1	Verhuur van videocassettes en -banden, dvd's, cd's en grammofoonplaten
72		Activiteiten in verband met computers
72.2		Advisering in verband met programmatuur en levering van programmatuur
72.210	1	Uitgeverijen van programmatuur
72.220	1	Overige advisering in verband met programmatuur en levering van programmatuur
72.3		Gegevensverwerking
72.300	1	Gegevensverwerking
72.4		Databanken
72.400	1	Databanken
74		Overige zakelijke dienstverlening
74.4		Reclamewezen
74.401	1	Publiciteitsagentschappen
74.402	1	Beheer van publiciteitsdragers
74.403	1	Etaleurs en dergelijke
74.81		Fotografen
74.811	1	Fotostudio's en overige fotografische activiteiten
74.812	1	Fotolaboratoria
92		Recreatie, cultuur en sport
92.1		Activiteiten op het gebied van film en video
92.111	1	Productie van bioscoopfilms
92.112	1	Productie van televisiefilms
92.113	1	Productie van overige films
92.114	1	Diensten verwant aan de filmproductie
92.120	1	Distributie van films
92.130	1	Vertoning van bioscoopfilms
92.2		Radio en televisie
92.201	1	Productie en uitzending van de radioprogramma's
92.202	1	Productie van televisieprogramma's
92.203	1	Uitzending van televisieprogramma's
92.3		Overige activiteiten op het gebied van amusement
92.311	1	Zelfstandig werkende kunstenaars en artiesten
92.312	1	Productie van kunstmanifestaties en voorstellingen door artistieke ensembles
92.313	1	Diensten verwant aan de scheppende en uitvoerende kunst
92.321	1	Exploitatie van schouwburgen, concertzalen en dergelijke
92.322	1	Beheer en exploitatie van culturele centra
92.4		Persagentschappen
92.400	1	Persagentschappen
92.5		Bibliotheken, openbare archieven, musea en overige culturele activiteiten
92.510	1	Bibliotheken en openbare archieven

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA Aarlenstraat 75-77 1040 Brussel (België)	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
	Gebied: België	Pagina 21

Wat betreft de economische indicator 'tewerkstelling', waren voor 2008 enkel cijfers beschikbaar volgens de nieuwe classificatie NACE-BEL 2008. Op basis van een **conversietabel** werden daarom de codes van NACE-BEL 2003 omgezet naar deze van **NACE-BEL 2008**. Tabel 3 geeft een overzicht.

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 22

Tabel 3: Vertaling van NACE-BEL 2003 naar NACE-BEL 2008

NACE 2003	NACE 2008	Omschrijving NACE 2008
22.210	18.110	Krantendrukkerijen
22.220	18.120	Overige drukkerijen
22.230	18.140	Binderijen en aanverwante diensten
22.3	18.200	Reproductie van opgenomen media
51.43	46.431	Groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten en audio- en videoapparatuur
51.43	46.432	Groothandel in opgenomen beeld- en geluidsdragers
51.43	46.473	Groothandel in verlichtingsapparatuur
51.472	46.491	Groothandel in kranten, boeken en tijdschriften
52.45	47.430	Detailhandel in audio- en videoapparatuur in gespecialiseerde winkels
52.45	47.540	Detailhandel in elektrische huishoudapparaten in gespecialiseerde winkels
52.45	47.594	Detailhandel in muziekinstrumenten in gespecialiseerde winkels
52.470	47.610	Detailhandel in boeken in gespecialiseerde winkels
52.470	47.620	Detailhandel in kranten en kantoorbehoeften in gespecialiseerde winkels
52.45	47.630	Detailhandel in audio- en video-opnamen in gespecialiseerde winkels
22.110	58.110	Uitgeverijen van boeken
22.110	58.120	Uitgeverijen van adresboeken en mailinglijsten
22.120	58.130	Uitgeverijen van kranten
22.130	58.140	Uitgeverijen van tijdschriften
22.150	58.190	Overige uitgeverijen
72.210	58.210	Uitgeverijen van computerspellen
72.210	58.290	Overige uitgeverijen van software
92.111	59.111	Productie van bioscoopfilms
92.112	59.112	Productie van televisiefilms
92.113	59.113	Productie van films, m.u.v. bioscoop- en televisiefilms
92.202	59.114	Productie van televisieprogramma's
92.114	59.120	Activiteiten in verband met films en video- en televisieprogramma's na de productie
92.120	59.130	Distributie van films en video- en televisieprogramma's
92.130	59.140	Vertoning van films
92.201	59.201	Maken van geluidsopnamen
92.114	59.202	Geluidsoptamestudio's
22.140	59.203	Uitgeverijen van muziekopnamen
92.313	59.209	Overige diensten in verband met het maken van geluidsopnamen
92.201	60.100	Uitzenden van radioprogramma's
92.203	60.200	Programmeren en uitzenden van televisieprogramma's
64.200	61	Telecommunicatie
72.220	62.010	Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's
72.300	62.030	Beheer van computerfaciliteiten
72.300	63.110	Gegevensverwerking, webhosting en aanverwante activiteiten
72.400	63.120	Webportalen
92.400	63.910	Persagentschappen
74.401	73.110	Reclamebureaus
74.402	73.120	Mediarepresentatie
74.403	74.105	Activiteiten van decorateur-etagisten
74.811	74.201	Activiteiten van fotografen, met uitzondering van persfotografen
92.400	74.202	Activiteiten van persfotografen
74.812	74.209	Overige fotografische activiteiten
71.402	77.220	Verhuur van videobanden, dvd's en cd's
92.311	90.011	Beoefening van uitvoerende kunsten door zelfstandig werkende artiesten
92.312	90.012	Beoefening van uitvoerende kunsten door artistieke ensembles
92.313	90.021	Promotie en organisatie van uitvoerende kunstevenementen
92.313	90.022	Ontwerp en bouw van podia
92.313	90.023	Gespecialiseerde beeld-, verlichtings- en geluidstechnieken
92.311	90.029	Overige ondersteunende activiteiten voor de uitvoerende kunsten
92.311	90.031	Scheppende kunsten, m.u.v. ondersteunende diensten
92.313	90.032	Ondersteunende activiteiten voor scheppende kunsten
92.321	90.041	Exploitatie van schouwburgen, concertzalen en dergelijke
92.322	90.042	Exploitatie van culturele centra en multifunctionele zalen ten behoeve van culturele activiteiten
92.510	91.011	Bibliotheken, mediatheken en ludotheken
92.510	91.012	Openbare archieven

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 23

4 Onderzoeksresultaten

In dit hoofdstuk worden de **economische indicatoren** van de hoofdindustrieën gerelateerd aan het auteursrecht en de naburige rechten beschreven. Achtereenvolgens komen omzet en investeringen, tewerkstelling, bruto toegevoegde waarde en multiplicators aan bod. Naast een **evolutie van de indicatoren over 5 jaar** en een **uitsplitsing naar deelsectoren**, wordt een **vergelijking gemaakt met andere sectoren in België**. Aan het einde van dit hoofdstuk wordt nog een samenvattende overzichtstabel weergegeven en wordt een internationale vergelijking gemaakt.

Voor de uitsplitsing van de hoofdindustrieën gerelateerd aan het auteursrecht en de naburige rechten naar deelsectoren, werden de NACE-5 codes voor zover mogelijk gegroepeerd. Tabel 4 geeft hiervan een overzicht.

Tabel 4: Omschrijving van de verschillende deelsectoren volgens NACE-BEL 2003

NA CE-CODE 2003	OMSCHRIJVING
22.1	Uitgeverijen
22.210, 22.220, 22.230	Drukkerijen en aanverwante activiteiten
22.3	Reproductie van opgenomen media
(onderdeel van) 51.430	Groothandel in platen, cassettes, cd's, dvd's en videobanden
51.472	Groothandel in kranten, boeken en tijdschriften
(onderdeel van) 52.450	Detailhandel in platen, cd's, dvd's, geluids- en videobanden, cassettes
52.470	Detailhandel in boeken, kranten, tijdschriften en kantoorbehoeften
64.2	Telecommunicatie
71.402	Verhuur van videocassettes en -banden, dvd's, cd's en platen
72.2, 72.3, 72.4	Software en databanken
74.4	Reclamewezen
74.81	Fotografen
92.1	Activiteiten op het gebied van film en video
92.2	Radio en televisie
92.311, 92.312, 92.313, 92.321, 92.322	Overige activiteiten op het gebied van amusement
92.4	Persagentschappen
92.510	Bibliotheken en openbare archieven

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 24

Volgende tabel geeft weer welke codes uit de NACE-classificatie van 2008 overeenstemmen met de verschillende deelsectoren.

Tabel 5: Omschrijving van de verschillende deelsectoren volgens NACE-BEL 2008

NACE-CODE 2008	OMSCHRIJVING
58.110, 58.120, 58.130, 58.140, 58.190, 59.203	Uitgeverijen
18.110, 18.120, 18.140	Drukkerijen en aanverwante activiteiten
18.200	Reproductie van opgenomen media
(onderdeel van) 46.431, 46.432, 46.473	Groothandel in platen, cassettes, cd's, dvd's en videobanden
46.491	Groothandel in kranten, boeken en tijdschriften
(onderdeel van) 47.430, 47.540, 47.594, 47.630	Detailhandel in platen, cd's, dvd's, geluids- en videobanden, cassettes
47.610, 47.620	Detailhandel in boeken, kranten, tijdschriften en kantoorbehoeften
61	Telecommunicatie
77.220	Verhuur van videocassettes en -banden, dvd's, cd's en platen
58.210, 58.290, 62.010, 62.030, 63.110, 63.120	Software en databanken
73.110, 73.120, 74.105	Reclamewezen
74.201, 74.209	Fotografen
59.111, 59.112, 59.113, 59.120, 59.130, 59.140, 59.202	Activiteiten op het gebied van film en video
59.114, 59.201, 60.100, 60.200	Radio en televisie
59.209, 90.011, 90.012, 90.021, 90.022, 90.023, 90.029, 90.031, 90.032, 90.041, 90.042	Overige activiteiten op het gebied van amusement
63.910, 74.202	Persagentschappen
91.011, 91.012	Bibliotheken en openbare archieven

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 25

Voor de vergelijking met andere sectoren werden de verschillende secties uit de NACE-codering gebruikt waarin de industrieën gerelateerd aan het auteursrecht en de naburige rechten niet vertegenwoordigd zijn. Omwille van de grote diversiteit in sectie D 'Industrie', werden voor deze sectie ook de subsecties gebruikt.

Tabel 6: Omschrijving van de andere sectoren ter vergelijking volgens NACE-BEL 2003

NACE-CODE 2003	OMSCHRIJVING
sectie A	Landbouw, jacht en bosbouw
sectie B	Visserij, visteelt en diensten in verband met visserij en visteelt
sectie C	Winning van delfstoffen
sectie E	Productie en distributie van elektriciteit, gas en water
sectie F	Bouwnijverheid
sectie H	Hotels en restaurants
sectie J	Financiële instellingen
sectie L	Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen
sectie M	Onderwijs
sectie N	Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening
subsectie DA - 15	Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken
subsectie DA - 16	Vervaardiging van tabaksproducten
subsectie DD	Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout
subsectie DF	Vervaardiging van cokes, geraffineerde aardolieproducten en splijt-en kweekstoffen
subsectie DG	Vervaardiging van chemische producten
subsectie DH	Vervaardiging van producten van rubber en kunststof
subsectie DJ	Vervaardiging van metalen in primaire vorm en de vervaardiging van producten van metaal
subsectie DM	Vervaardiging van transportmiddelen

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 26

De andere sectoren volgens NACE-BEL 2008 zijn weergegeven in Tabel 7.

Tabel 7: Omschrijving van de andere sectoren ter vergelijking volgens NACE-BEL 2008

NACE-CODE 2008	OMSCHRIJVING
sectie A - 01, 02	Landbouw, jacht, veeteelt en bosbouw
sectie A - 03	Visserij en aquacultuur
sectie B	Winning van delfstoffen
sectie D	Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht
sectie E	Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering
sectie F	Bouwnijverheid
sectie I	Verschaffen van accommodatie en maaltijden
sectie K	Financiële activiteiten en verzekeringen
sectie O	Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen
sectie P	Onderwijs
sectie Q	Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening
sectie C - 10, 11	Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken
sectie C - 12	Vervaardiging van tabaksproducten
sectie C - 16	Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout, kurk, riet en vlechtwerk
sectie C - 19	Vervaardiging van cokes & geraffineerde aardolieproducten
sectie C - 20	Vervaardiging van chemische producten
sectie C - 22	Vervaardiging van producten van rubber en kunststof
sectie C - 24, 25	Vervaardiging van metalen in primaire vorm en vervaardiging van producten van metaal
sectie C - 29, 30	Vervaardiging van transportmiddelen

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 27

4.1 Omzet en investeringen⁴

Wat betreft omzet en investeringen wordt er vanuit het Nationaal Instituut voor de Statistiek (NIS) opgemerkt dat sommige gegevens niet meegedeeld worden omwille van hun vertrouwelijke karakter. Bovendien worden sommige culturele diensten niet aan de BTW onderworpen. Zij werden dus niet opgenomen in deze cijfers.

4.1.1 Omzet

In 2008 realiseerden de hoofdindustrieën gerelateerd aan het auteursrecht en de naburige rechten een **omzet van 32.378,63 miljoen € of 2,92% van de totale omzet in België**. Hoewel de omzet in de hoofdindustrieën sinds 2004 positief evolueert, volgt het aandeel in de Belgische omzet een negatieve trend. De totale omzet in België stijgt met andere woorden sneller dan de omzet van de hoofdindustrieën gerelateerd aan het auteursrecht en de naburige rechten.

Tabel 8: Omzet in de hoofdindustrieën in de periode 2004-2008

	Omzet 2004 (in mio €)	Omzet 2005 (in mio €)	Omzet 2006 (in mio €)	Omzet 2007 (in mio €)	Omzet 2008 (in mio €)
Hoofdindustrieën	28.437,84 €	28.974,98 €	30.393,92 €	31.880,32 €	32.378,63 €
België	852.988,82 €	916.104,07 €	1.004.641,52 €	1.073.061,04 €	1.109.831,15 €
Aandeel	3,33%	3,16%	3,03%	2,97%	2,92%

⁴ Nationaal Instituut voor de Statistiek (NIS)

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 28

In 2008 kwam de grootste bijdrage aan de omzet van de hoofdindustrieën van de deelsector 'groothandel in platen, cassettes, cd's, dvd's en videobanden', met 18,40%, gevolgd door 'software en databanken' en 'reclamewezen', respectievelijk met 18,12% en 15,24%.

Deelsectoren die in termen van omzet het minst bijdroegen [minder dan 0,5%], zijn de 'verhuur van videocassettes en -banden, dvd's, cd's en platen', 'persagentschappen', 'reproductie van opgenomen media' en 'bibliotheken en openbare archieven'. Tabel 9 biedt een overzicht.

Tabel 9: Omzet in de verschillende deelsectoren in 2008

	Omzet 2008 (in mio €)	Aandeel 2008 (%)
Hoofdindustrieën auteursrecht en naburige rechten	32.378,63 €	100,00%
Groothandel in platen, cassettes, cd's, dvd's en videobanden	5.958,19 €	18,40%
Software en databanken	5.867,57 €	18,12%
Reclamewezen	4.935,59 €	15,24%
Uitgeverijen	3.629,28 €	11,21%
Drukkerijen en aanverwante activiteiten	3.026,42 €	9,35%
Detailhandel in boeken, kranten, tijdschriften en kantoorbehoeften	1.692,39 €	5,23%
Detailhandel in platen, cd's, dvd's, geluids- en videobanden, cassettes	1.516,21 €	4,68%
Radio en televisie	1.324,98 €	4,09%
Overige activiteiten op het gebied van amusement	1.174,97 €	3,63%
Activiteiten op het gebied van film en video	1.097,39 €	3,39%
Groothandel in kranten, boeken en tijdschriften	967,18 €	2,99%
Telecommunicatie	611,54 €	1,89%
Fotografen	288,94 €	0,89%
Verhuur van videocassettes en -banden, dvd's, cd's en platen	149,26 €	0,46%
Persagentschappen	98,76 €	0,31%
Reproductie van opgenomen media	29,42 €	0,09%
Bibliotheken en openbare archieven	10,56 €	0,03%

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 29

Terwijl het aandeel van 'software en databanken' in de omzet van de hoofdindustrieën met meer dan 2,5% gestegen is in de afgelopen 5 jaar, is dat van 'drukkerijen en aanverwante activiteiten' met bijna 2% gedaald. Voor de andere sectoren is de evolutie minder spectaculair.

Tabel 10: Aandeel van de verschillende deelsectoren in de omzet in de periode 2004-2008

OMZET	Aandeel 2004	Aandeel 2005	Aandeel 2006	Aandeel 2007	Aandeel 2008
Hoofdindustrieën auteursrecht en naburige rechten	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Groothandel in platen, cassettes, cd's, dvd's en videobanden	17,62%	17,66%	18,43%	18,59%	18,40%
Software en databanken	15,38%	16,05%	16,48%	17,75%	18,12%
Reclamewezen	16,68%	15,92%	15,24%	15,10%	15,24%
Uitgeverijen	10,61%	10,51%	10,57%	10,53%	11,21%
Drukkerijen en aanverwante activiteiten	11,23%	11,24%	11,11%	10,49%	9,35%
Detailhandel in boeken, kranten, tijdschriften en kantoorbehoeften	5,83%	5,67%	5,39%	5,23%	5,23%
Detailhandel in platen, cd's, dvd's, geluids- en videobanden, cassettes	4,05%	4,25%	4,48%	4,60%	4,68%
Radio en televisie	4,55%	4,64%	4,41%	4,15%	4,09%
Overige activiteiten op het gebied van amusement	3,10%	3,37%	3,30%	3,54%	3,63%
Activiteiten op het gebied van film en video	3,28%	3,23%	3,27%	3,17%	3,39%
Groothandel in kranten, boeken en tijdschriften	3,62%	3,44%	3,28%	3,13%	2,99%
Telecommunicatie	2,01%	2,02%	2,09%	1,93%	1,89%
Fotografen	1,09%	1,04%	1,00%	0,90%	0,89%
Verhuur van videocassettes en -banden, dvd's, cd's en platen	0,51%	0,48%	0,48%	0,46%	0,46%
Persagentschappen	0,25%	0,28%	0,29%	0,30%	0,31%
Reproductie van opgenomen media	0,16%	0,15%	0,14%	0,11%	0,09%
Bibliotheken en openbare archieven	0,04%	0,04%	0,04%	0,03%	0,03%

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 30

In de vergelijking van het aandeel in de totale omzet in België met andere sectoren, blijken er slechts 3 industrieën te zijn die minstens 1% meer bijdragen dan de hoofdindustrieën. Dit zijn de 'productie en distributie van elektriciteit, gas en water', 'bouwnijverheid' en 'vervaardiging van chemische producten'. Het merendeel van de andere sectoren draagt minder dan de helft van de hoofdindustrieën bij aan de totale Belgische omzet (zie Tabel 11).

Tabel 11: Aandeel in de totale omzet in België ten opzichte van andere sectoren in 2008

OMZET	Aandeel 2008
Productie en distributie van elektriciteit, gas en water	5,64%
Bouwnijverheid	4,31%
Vervaardiging van chemische producten	4,12%
Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken	3,64%
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en vervaardiging van producten van metaal	3,53%
Hoofdindustrieën auteursrecht en naburige rechten	2,92%
Vervaardiging van transportmiddelen	2,01%
Financiële instellingen	1,76%
Hotels en restaurants	0,96%
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	0,81%
Landbouw, jacht en bosbouw	0,73%
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout	0,39%
Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	0,20%
Onderwijs	0,12%
Winning van delfstoffen	0,11%
Vervaardiging van tabaksproducten	0,06%
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	0,05%
Visserij, visteelt en diensten in verband met visserij en visteelt	0,01%
Vervaardiging van cokes, geraffineerde aardolieproducten en splijt-en kweekstoffen	<i>cijfers niet beschikbaar</i>

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 31

4.1.2 Investeringsen

De hoofdindustrieën gerelateerd aan het auteursrecht en de naburige rechten **investeerden** in 2008 een bedrag van **1.207,68 miljoen € of 2,90% van de totale investeringen in België**. Hoewel dit bedrag ten opzichte van 2004 gestegen is, is het aandeel in de totale Belgische investeringen vrijwel constant gebleven.

Tabel 12: Investeringsen in de hoofdindustrieën in de periode 2004-2008

	Investeringsen 2004 (in mio €)	Investeringsen 2005 (in mio €)	Investeringsen 2006 (in mio €)	Investeringsen 2007 (in mio €)	Investeringsen 2008 (in mio €)
Hoofdindustrieën	887,86 €	1.166,26 €	1.079,82 €	1.132,40 €	1.207,68 €
België	30.449,98 €	32.574,13 €	34.397,36 €	38.629,85 €	41.688,29 €
Aandeel	2,92%	3,58%	3,14%	2,93%	2,90%

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 32

Het grootste aandeel in de investeringen van de hoofdindustrieën gaat naar de deelsectoren 'software en databanken', 'drukkerijen en aanverwante activiteiten' en 'reclamewezen', met respectievelijk 31,36%, 15,58% en 10,13%.

Deelsectoren die relatief weinig investeerden [minder dan 0,5% van de totale hoofdindustrieën], zijn de 'reproductie van opgenomen media' en 'bibliotheken en openbare archieven'. Tabel 13 biedt een overzicht.

Tabel 13: Investerings in de verschillende deelsectoren in 2008

	Investerings 2008 (in mio €)	Aandeel 2008 (%)
Hoofdindustrieën auteursrecht en naburige rechten	1.207,68 €	100,00%
Software en databanken	378,70 €	31,36%
Drukkerijen en aanverwante activiteiten	188,19 €	15,58%
Reclamewezen	122,31 €	10,13%
Activiteiten op het gebied van film en video	85,36 €	7,07%
Overige activiteiten op het gebied van amusement	80,81 €	6,69%
Radio en televisie	80,72 €	6,68%
Uitgeverijen	69,23 €	5,73%
Detailhandel in platen, cd's, dvd's, geluids- en videobanden, cassettes	39,40 €	3,26%
Detailhandel in boeken, kranten, tijdschriften en kantoorbehoeften	38,22 €	3,16%
Telecommunicatie	37,93 €	3,14%
Groothandel in platen, cassettes, cd's, dvd's en videobanden	27,85 €	2,31%
Fotografen	27,82 €	2,30%
Groothandel in kranten, boeken en tijdschriften	10,90 €	0,90%
Verhuur van videocassettes en -banden, dvd's, cd's en platen	9,74 €	0,81%
Persagentschappen	7,25 €	0,60%
Reproductie van opgenomen media	2,51 €	0,21%
Bibliotheken en openbare archieven	0,75 €	0,06%

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 33

De deelsector 'software en databanken' kende tussen 2004 en 2008 een aanzienlijke stijging van de investeringen. In de deelsector 'drukkerijen en aanverwante activiteiten' werden de investeringen in deze periode opvallend teruggeschroefd.

Tabel 14: Aandeel van de verschillende deelsectoren in de investeringen in de periode 2004-2008

INVESTERINGEN	Aandeel 2004	Aandeel 2005	Aandeel 2006	Aandeel 2007	Aandeel 2008
Hoofdindustrieën auteursrecht en naburige rechten	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Software en databanken	17,18%	20,12%	22,92%	26,37%	31,36%
Drukkerijen en aanverwante activiteiten	20,49%	20,95%	20,80%	17,54%	15,58%
Reclamewezen	9,82%	9,11%	10,42%	10,13%	10,13%
Activiteiten op het gebied van film en video	7,35%	6,83%	6,66%	7,04%	7,07%
Overige activiteiten op het gebied van amusement	5,87%	7,66%	7,08%	7,45%	6,69%
Radio en televisie	8,25%	7,66%	6,56%	6,80%	6,68%
Uitgeverijen	7,11%	9,84%	6,76%	6,21%	5,73%
Detailhandel in platen, cd's, dvd's, geluids- en videobanden, cassettes	3,92%	3,54%	3,45%	3,29%	3,26%
Detailhandel in boeken, kranten, tijdschriften en kantoorbehoeften	3,59%	2,84%	3,27%	3,33%	3,16%
Telecommunicatie	4,49%	3,40%	3,79%	3,52%	3,14%
Groothandel in platen, cassettes, cd's, dvd's en videobanden	3,98%	2,60%	2,64%	3,11%	2,31%
Fotografen	2,74%	2,15%	2,54%	2,69%	2,30%
Groothandel in kranten, boeken en tijdschriften	2,16%	1,03%	0,85%	0,54%	0,90%
Verhuur van videocassettes en -banden, dvd's, cd's en platen	2,08%	1,19%	1,20%	1,06%	0,81%
Persagentschappen	0,62%	0,50%	0,57%	0,66%	0,60%
Reproductie van opgenomen media	0,31%	0,56%	0,28%	0,20%	0,21%
Bibliotheken en openbare archieven	0,05%	0,03%	0,20%	0,05%	0,06%

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 34

Wat betreft het aandeel in de totale investeringen in België, staan de 'hoofdindustrieën van het auteursrecht en de naburige rechten' in de top 10. Sectoren waarvan het aandeel minstens het dubbel is zijn de 'financiële instellingen' en de 'bouwnijverheid'.

Tabel 15: Aandeel in de totale investeringen in België ten opzichte van andere sectoren in 2008

INVESTERINGEN	Aandeel 2008
Financiële instellingen	8,94%
Bouwnijverheid	5,86%
Productie en distributie van elektriciteit, gas en water	5,25%
Vervaardiging van chemische producten	4,09%
Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken	3,27%
Landbouw, jacht en bosbouw	3,12%
Hoofdindustrieën auteursrecht en naburige rechten	2,90%
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en vervaardiging van producten van metaal	2,57%
Hotels en restaurants	2,44%
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	1,25%
Vervaardiging van transportmiddelen	1,16%
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	0,74%
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout	0,61%
Onderwijs	0,57%
Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	0,46%
Winning van delfstoffen	0,23%
Vervaardiging van tabaksproducten	0,05%
Visserij, visteelt en diensten in verband met visserij en visteelt	0,02%
Vervaardiging van cokes, geraffineerde aardolieproducten en splijt-en kweekstoffen	<i>cijfers niet beschikbaar</i>

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 35

4.2 Tewerkstelling⁵

In dit hoofdstuk worden de statistieken besproken voor **voltijds equivalenten en werkgevers**.

De meest recente cijfers, namelijk deze van 2008, waren enkel beschikbaar volgens de classificatie NACE-BEL 2008. Deze classificatie werd door het RSZ ook toegepast op de jaren 2006 en 2007, maar niet op 2004 en 2005. Om de vergelijkbaarheid te behouden, worden in dit hoofdstuk enkel de cijfers weergegeven van de periode 2006-2008. Het gaat telkens om cijfers van het vierde kwartaal.

Cijfers voor PPO's (provinciale en plaatselijke overheidsdiensten) zijn niet inbegrepen. Eenmansvennootschappen zijn enkel meegeteld in het geval zij over een RSZ-nummer beschikken.

Voor de cijfers van **zelfstandigen** werd een beroep gedaan op het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ). Hier wordt gebruik gemaakt van de beroepencodificatie van de RSVZ-nomenclatuur. Deze beroepenclassificatie werd door de dienst Statistieken getransformeerd naar de NACE-activiteiten-nomenclatuur maar naarmate het niveau meer gedetailleerd wordt, wordt deze laatste meer onbetrouwbaar. Omdat een indeling tot op 2 of 3 NACE-cijfers onvoldoende detail biedt voor deze studie, werden de zelfstandigen buiten beschouwing gelaten.

Dit impliceert dat de onafhankelijke of free-lance professionals die deel uitmaken van de sector van het auteursrecht en de naburige rechten niet in de tewerkstellingscijfers zijn opgenomen. Het gaat onder meer om schrijvers, journalisten, muzikanten, acteurs, fotografen en andere creatieve beroepen. We hebben hier m.a.w. te maken met een onderschatting.

⁵ Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ)

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 36

4.2.1 Voltijds equivalenten

De voltijds equivalenten werden bekomen door de afzonderlijke cijfers voor arbeiders, bedienden en ambtenaren samen te tellen.

In 2008 stelden de hoofdindustrieën van het auteursrecht en de naburige rechten **92.286 voltijds equivalenten** tewerk, oftewel **3,25% van de totale tewerkstelling in België**. Sinds 2006 kende het aandeel van de hoofdindustrieën in de totale tewerkstelling een lichte stijging (Tabel 16).

Tabel 16: Aantal voltijds equivalenten in de hoofdindustrieën in de periode 2006-2008

	VTE 2006	VTE 2007	VTE 2008
Hoofdindustrieën	89.237	91.569	92.286
België	2.789.203	2.840.935	2.843.645
Aandeel	3,20%	3,22%	3,25%

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 37

Meer dan één vierde van de totale tewerkstelling in de hoofdindustrieën wordt gerealiseerd in de deelsector 'software en databanken'. De 'drukkerijen en aanverwante activiteiten' en 'overige activiteiten op het gebied van amusement' dragen samen nog eens één vierde bij aan de totale tewerkstelling in de hoofdindustrieën.

Deelsectoren die minder dan 0,5% bijdragen zijn de 'persagentschappen', 'verhuur van videocassettes en -banden, dvd's, cd's en platen' en 'reproductie van opgenomen media', al dient er rekening gehouden met het feit dat zelfstandigen niet in de cijfers zijn opgenomen.

Tabel 17: Aantal voltijds equivalenten in de verschillende deelsectoren in 2008

	VTE 2008	Aandeel 2008
Hoofdindustrieën auteursrecht en naburige rechten	92.286	100,00%
Software en databanken	25.197	27,30%
Drukkerijen en aanverwante activiteiten	13.701	14,85%
Overige activiteiten op het gebied van amusement	9.784	10,60%
Uitgeverijen	9.058	9,81%
Radio en televisie	8.536	9,25%
Reclamewezen	8.174	8,86%
Detailhandel in platen, cd's, dvd's, geluids- en videobanden, cassettes	3.745	4,06%
Groothandel in platen, cassettes, cd's, dvd's en videobanden	3.415	3,70%
Activiteiten op het gebied van film en video	2.878	3,12%
Detailhandel in boeken, kranten, tijdschriften en kantoorbehoeften	2.587	2,80%
Groothandel in kranten, boeken en tijdschriften	1.596	1,73%
Telecommunicatie	1.290	1,40%
Fotografen	771	0,84%
Bibliotheken en openbare archieven	759	0,82%
Persagentschappen	433	0,47%
Verhuur van videocassettes en -banden, dvd's, cd's en platen	352	0,38%
Reproductie van opgenomen media	10	0,01%

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 38

In de periode 2006-2008 kende de tewerkstelling in de deelsector 'software en databanken' een serieuze groei, waardoor het aandeel in de tewerkstelling van de hoofdindustrieën steeg met meer dan 2%. In de andere sectoren waren de wijzigingen minder opvallend (Tabel 18).

Tabel 18: Aandeel van de verschillende deelsectoren in het aantal voltijds equivalenten in de periode 2006-2008

VTE	Aandeel 2006	Aandeel 2007	Aandeel 2008
Hoofdindustrieën auteursrecht en naburige rechten	100,00%	100,00%	100,00%
Software en databanken	25,16%	26,62%	27,30%
Drukkerijen en aanverwante activiteiten	15,64%	14,99%	14,85%
Overige activiteiten op het gebied van amusement	10,33%	10,36%	10,60%
Uitgeverijen	10,38%	10,05%	9,81%
Radio en televisie	9,95%	9,53%	9,25%
Reclamewezen	8,53%	8,68%	8,86%
Detailhandel in platen, cd's, dvd's, geluids- en videobanden, cassettes	4,02%	4,12%	4,06%
Groothandel in platen, cassettes, cd's, dvd's en videobanden	3,73%	3,75%	3,70%
Activiteiten op het gebied van film en video	3,13%	3,15%	3,12%
Detailhandel in boeken, kranten, tijdschriften en kantoorbehoeften	2,77%	2,79%	2,80%
Groothandel in kranten, boeken en tijdschriften	1,96%	1,85%	1,73%
Telecommunicatie	1,59%	1,50%	1,40%
Fotografen	0,96%	0,86%	0,84%
Bibliotheken en openbare archieven	0,88%	0,86%	0,82%
Persagentschappen	0,43%	0,46%	0,47%
Verhuur van videocassettes en -banden, dvd's, cd's en platen	0,44%	0,43%	0,38%
Reproductie van opgenomen media	0,10%	0,01%	0,01%

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 39

Wanneer de vergelijking gemaakt wordt met andere sectoren in België, vallen de hoofdindustrieën van het auteursrecht en de naburige rechten net buiten de top 5 inzake tewerkstelling. Sectoren die nog meer tewerkstelling creëren zijn het 'onderwijs', de 'menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening', het 'openbaar bestuur en defensie, verplichte sociale verzekeringen', de 'bouwnijverheid' en de 'financiële activiteiten en verzekeringen' (zie Tabel 19).

Tabel 19: Aandeel in het totale aantal voltijds equivalenten in België ten opzichte van andere sectoren in 2008

VTE	Aandeel 2008
Onderwijs	11,44%
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	10,77%
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	7,06%
Bouwnijverheid	6,17%
Financiële activiteiten en verzekeringen	4,14%
Hoofdindustrieën auteursrecht en naburige rechten	3,25%
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en vervaardiging van producten van metaal	2,92%
Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken	2,55%
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	2,35%
Vervaardiging van transportmiddelen	1,46%
Vervaardiging van chemische producten	1,44%
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	0,77%
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	0,55%
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	0,50%
Landbouw, jacht, veeteelt en bosbouw	0,45%
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout, kurk, riet en vlechtwerk	0,32%
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	0,13%
Winning van delfstoffen	0,10%
Vervaardiging van tabaksproducten	0,05%
Visserij en aquacultuur	0,01%

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 40

4.2.2 Werkgevers

De hoofdindustrieën gerelateerd aan het auteursrecht en de naburige rechten telden in het laatste kwartaal van 2008 **9.138 werkgevers**. Dit is **4,07% van het totale aantal werkgevers in België**. In de periode 2006-2008 is dit aandeel lichtjes teruggevallen (Tabel 20).

Tabel 20: Aantal werkgevers in de hoofdindustrieën in de periode 2006-2008

	Werkgevers 2006	Werkgevers 2007	Werkgevers 2008
Hoofdindustrieën	9.176	9.238	9.138
België	220.997	223.789	224.502
Aandeel	4,15%	4,13%	4,07%

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 41

Het grootste aandeel van werkgevers bevindt zich in de deelsector 'software en databanken'. Samen met de deelsectoren 'overige activiteiten op het gebied van amusement' en 'reclamewezen' vertegenwoordigt deze sector bijna de helft van het aantal werkgevers in de hoofdindustrieën.

Deelsectoren die minder dan 0,5% bijdragen zijn de 'telecommunicatie' en 'reproductie van opgenomen media' (Tabel 21).

Tabel 21: Aantal werkgevers in de verschillende deelsectoren in 2008

	Werkgevers 2008	Aandeel 2008
Hoofdindustrieën auteursrecht en naburige rechten	9.138	100,00%
Software en databanken	1.785	19,53%
Overige activiteiten op het gebied van amusement	1.451	15,88%
Reclamewezen	1.182	12,93%
Detailhandel in boeken, kranten, tijdschriften en kantoorbehoeften	1.077	11,78%
Drukkerijen en aanverwante activiteiten	992	10,86%
Uitgeverijen	525	5,75%
Detailhandel in platen, cd's, dvd's, geluids- en videobanden, cassettes	514	5,62%
Activiteiten op het gebied van film en video	438	4,79%
Groothandel in platen, cassettes, cd's, dvd's en videobanden	315	3,45%
Verhuur van videocassettes en -banden, dvd's, cd's en platen	204	2,23%
Radio en televisie	182	1,99%
Fotografen	150	1,64%
Bibliotheken en openbare archieven	120	1,31%
Groothandel in kranten, boeken en tijdschriften	92	1,01%
Persagentschappen	91	1,00%
Telecommunicatie	16	0,17%
Reproductie van opgenomen media	5	0,05%

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 42

In de periode 2006-2008 is het aandeel van 'software en databanken' in het totaal aantal werkgevers van de hoofdindustrieën het sterkst gestegen. Het aandeel van 'drukkerijen en aanverwante activiteiten' kende daarentegen de meest negatieve evolutie (Tabel 22).

Tabel 22: Aandeel van de verschillende deelsectoren in het aantal werkgevers in de periode 2006-2008

WERKGEVERS	Aandeel 2006	Aandeel 2007	Aandeel 2008
Hoofdindustrieën auteursrecht en naburige rechten	100,00%	100,00%	100,00%
Software en databanken	18,22%	18,75%	19,53%
Overige activiteiten op het gebied van amusement	15,61%	15,73%	15,88%
Reclamewezen	12,70%	12,89%	12,93%
Detailhandel in boeken, kranten, tijdschriften en kantoorbehoeften	11,88%	11,74%	11,78%
Drukkerijen en aanverwante activiteiten	11,51%	11,12%	10,86%
Uitgeverijen	5,80%	5,75%	5,75%
Detailhandel in platen, cd's, dvd's, geluids- en videobanden, cassettes	5,96%	5,79%	5,62%
Activiteiten op het gebied van film en video	4,77%	4,85%	4,79%
Groothandel in platen, cassettes, cd's, dvd's en videobanden	3,50%	3,47%	3,45%
Verhuur van videocassettes en -banden, dvd's, cd's en platen	2,71%	2,62%	2,23%
Radio en televisie	2,05%	2,04%	1,99%
Fotografen	1,70%	1,68%	1,64%
Bibliotheken en openbare archieven	1,35%	1,34%	1,31%
Groothandel in kranten, boeken en tijdschriften	1,01%	1,04%	1,01%
Persagentschappen	0,93%	0,94%	1,00%
Telecommunicatie	0,20%	0,19%	0,17%
Reproductie van opgenomen media	0,10%	0,06%	0,05%

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 43

In de vergelijking met andere sectoren in België, staan de hoofdindustrieën van het auteursrecht en de naburige rechten op de vierde plaats voor wat betreft hun aandeel werkgevers in het Belgische totaal. Ze worden voorafgegaan door de 'bouwnijverheid', 'verschaffen van accommodatie en maaltijden' (i.e. hotels en restaurants) en 'menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening'. Voor het merendeel van de andere sectoren is de bijdrage in het Belgische totaal slechts gering. Tabel 23 biedt een overzicht.

Tabel 23: Aandeel in het totaal aantal werkgevers in België ten opzichte van andere sectoren in 2008

WERKGEVERS	Aandeel 2008
Bouwnijverheid	12,45%
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	9,84%
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	5,40%
Hoofdindustrieën auteursrecht en naburige rechten	4,07%
Financiële activiteiten en verzekeringen	3,60%
Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken	2,30%
Landbouw, jacht, veeteelt en bosbouw	1,92%
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en vervaardiging van producten van metaal	1,65%
Onderwijs	1,54%
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout, kurk, riet en vlechtwerk	0,31%
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	0,30%
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	0,27%
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	0,25%
Vervaardiging van chemische producten	0,20%
Vervaardiging van transportmiddelen	0,14%
Winning van delfstoffen	0,06%
Visserij en aquacultuur	0,04%
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	0,02%
Vervaardiging van tabaksproducten	0,01%
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	<0,01%

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 44

4.3 Bruto Toegevoegde Waarde en BBP⁶

Voor wat betreft de Bruto Toegevoegde Waarde en het BBP waren enkel geaggregeerde cijfers beschikbaar op niveau NACE-2. Om toch een inschatting te kunnen maken van de Bruto Toegevoegde Waarde van de hoofdindustrieën gerelateerd aan het auteursrecht en de naburige rechten, werden deze cijfers verder versleuteld op basis van de omzetcijfers (cfr. supra 4.1.1). Voor deze methodiek werd gekozen na overleg met statistici van de Nationale Bank van België.

Cijfers voor 2008 waren nog niet beschikbaar. Om die reden werd gebruik gemaakt van de cijfers van 2007.

In 2007 realiseerden de hoofdindustrieën gerelateerd aan het auteursrecht en de naburige rechten een **Bruto Toegevoegde Waarde van 10.076,76 miljoen €**. Het aandeel in de totale Bruto Toegevoegde Waarde van België bedroeg **3,38%**. Hoewel het aandeel van de hoofdindustrieën in de Bruto Toegevoegde Waarde van België negatief evolueerde in de periode 2004-2006, steeg het opnieuw in 2007 (Tabel 24).

Tabel 24: Bruto Toegevoegde Waarde in de hoofdindustrieën ten opzichte van totale Bruto Toegevoegde Waarde in België in de periode 2004-2007

	2004	2005	2006	2007
Bruto Toegevoegde Waarde hoofdindustrieën (in mio €)	9.082,60 €	9.288,79 €	9.464,80 €	10.076,76 €
Bruto Toegevoegde Waarde België (in mio €)	257.703,10 €	268.862,10 €	283.059,80 €	297.900,30 €
Aandeel hoofdindustrieën in Bruto Toegevoegde Waarde België	3,52%	3,45%	3,34%	3,38%

⁶ Nationale Bank België (NBB)

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 45

Het **BBP of Bruto Binnenlands Product** wordt berekend door de Bruto Toegevoegde Waarde van alle sectoren in België te cumuleren en hierbij het saldo van productgebonden belastingen en subsidies op te tellen. Het BBP is dus hoger dan de totale Bruto Toegevoegde Waarde in België. Het **aandeel van de hoofdindustrieën in het BBP** is bijgevolg lager dan het aandeel in de totale Bruto Toegevoegde Waarde, namelijk **3,01%** (Tabel 25).

Tabel 25: Bruto Toegevoegde Waarde in de hoofdindustrieën ten opzichte van BBP België in de periode 2004-2007

	2004	2005	2006	2007
Bruto Toegevoegde Waarde hoofdindustrieën (in mio €)	9.082,60 €	9.288,79 €	9.464,80 €	10.076,76 €
BBP België (in mio €)	289.628,60 €	302.112,20 €	318.223,30 €	334.917,20 €
Aandeel hoofdindustrieën in BBP België	3,14%	3,07%	2,97%	3,01%

Volgens de richtlijnen van WIPO dragen **de onderling verbonden / ICT-industrieën gemiddeld nog eens 1% tot 1,5% extra bij aan het BBP** (WIPO, 2003, p. 32). Dit betekent dat de hoofdindustrieën samen met de onderling verbonden / ICT-industrieën ongeveer **4,5% bijdragen aan het Belgische BBP**.

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 46

De grootste bijdrage aan de Bruto Toegevoegde Waarde van de hoofdindustrieën werd in 2007 gerealiseerd door de deelsector 'software en databanken', met 24,56%. Ook het 'reclamewezen', de 'uitgeverijen' en de 'drukkerijen en aanverwante activiteiten' vertegenwoordigden samen bijna 40% van het totaal.

Deelsectoren die het minst bijdroegen waren de 'verhuur van videocassettes en -banden, dvd's, cd's en platen', 'reproductie van opgenomen media' en 'bibliotheeken en openbare archieven'.

Tabel 26: Bruto Toegevoegde Waarde in de verschillende deelsectoren in 2007

	BTW 2007 (in mio €)	Aandeel 2007 (%)
Hoofdindustrieën auteursrecht en naburige rechten	10.076,76 €	100,00%
Software en databanken	2.474,43 €	24,56%
Reclamewezen	1.751,46 €	17,38%
Uitgeverijen	1.130,18 €	11,22%
Drukkerijen en aanverwante activiteiten	1.125,54 €	11,17%
Radio en televisie	778,53 €	7,73%
Overige activiteiten op het gebied van amusement	664,18 €	6,59%
Activiteiten op het gebied van film en video	594,97 €	5,90%
Groothandel in platen, cassettes, cd's, dvd's en videobanden	411,13 €	4,08%
Telecommunicatie	300,21 €	2,98%
Detailhandel in boeken, kranten, tijdschriften en kantoorbehoeften	293,29 €	2,91%
Detailhandel in platen, cd's, dvd's, geluids- en videobanden, cassettes	257,85 €	2,56%
Fotografen	104,73 €	1,04%
Groothandel in kranten, boeken en tijdschriften	69,11 €	0,69%
Persagentschappen	56,47 €	0,56%
Verhuur van videocassettes en -banden, dvd's, cd's en platen	46,46 €	0,46%
Reproductie van opgenomen media	12,27 €	0,12%
Bibliotheeken en openbare archieven	5,97 €	0,06%

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 47

Terwijl het aandeel van 'software en databanken' in de Bruto Toegevoegde Waarde van de hoofdindustrieën steeg met meer dan 2,5% in de periode 2004-2007, daalde dit van het 'reclamewezen' met meer dan 1,5%. Tabel 27 biedt een overzicht.

Tabel 27: Aandeel van de verschillende deelsectoren in de Bruto Toegevoegde Waarde in de periode 2004-2007

BRUTO TOEGEVOEGDE WAARDE	Aandeel 2004	Aandeel 2005	Aandeel 2006	Aandeel 2007
Hoofdindustrieën auteursrecht en naburige rechten	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Software en databanken	21,82%	22,97%	23,65%	24,56%
Reclamewezen	19,02%	18,61%	17,62%	17,38%
Uitgeverijen	11,23%	11,05%	10,99%	11,22%
Drukkerijen en aanverwante activiteiten	11,89%	11,82%	11,55%	11,17%
Radio en televisie	8,24%	8,24%	8,15%	7,73%
Overige activiteiten op het gebied van amusement	5,62%	5,99%	6,10%	6,59%
Activiteiten op het gebied van film en video	5,93%	5,73%	6,05%	5,90%
Groothandel in platen, cassettes, cd's, dvd's en videobanden	4,08%	3,88%	4,04%	4,08%
Telecommunicatie	3,55%	3,16%	3,19%	2,98%
Detailhandel in boeken, kranten, tijdschriften en kantoorbehoeften	3,18%	3,08%	3,05%	2,91%
Detailhandel in platen, cd's, dvd's, geluids- en videobanden, cassettes	2,21%	2,31%	2,54%	2,56%
Fotografen	1,24%	1,22%	1,15%	1,04%
Groothandel in kranten, boeken en tijdschriften	0,84%	0,76%	0,72%	0,69%
Persagentschappen	0,46%	0,49%	0,54%	0,56%
Verhuur van videocassettes en -banden, dvd's, cd's en platen	0,47%	0,45%	0,45%	0,46%
Reproductie van opgenomen media	0,17%	0,15%	0,14%	0,12%
Bibliotheken en openbare archieven	0,07%	0,08%	0,08%	0,06%

Wat betreft de vergelijking met andere Belgische sectoren is de rangschikking van de aandelen in de Bruto Toegevoegde Waarde dezelfde als deze in het Bruto Binnenlands Product. De aandelen in het Bruto Binnenlands Product zijn echter lager (cfr. supra). De hoofdindustrieën van het auteursrecht en de naburige rechten vallen in beide vergelijkingen net buiten de top 5 van Belgische sectoren. Ook als de **onderling verbonden / ICT-industrieën meegeteld** worden en we uitgaan van een bijdrage aan het BBP van 4,5%, blijft deze rangschikking onveranderd.

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 48

Tabel 28: Aandeel in de totale Bruto Toegevoegde Waarde in België ten opzichte van andere sectoren in 2007

BRUTO TOEGEVOEGDE WAARDE	Aandeel 2007
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	7,15%
Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	6,98%
Onderwijs	6,43%
Financiële instellingen	5,55%
Bouwnijverheid	5,28%
Hoofindustrieën auteursrecht en naburige rechten	3,38%
Vervaardiging van chemische producten	3,10%
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en vervaardiging van producten van metaal	2,74%
Productie en distributie van elektriciteit, gas en water	2,15%
Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken	2,03%
Hotels en restaurants	1,59%
Vervaardiging van transportmiddelen	1,30%
Landbouw, jacht en bosbouw	0,77%
Vervaardiging van cokes, geraffineerde aardolieproducten en splijt-en kweekstoffen	0,71%
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	0,67%
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout	0,32%
Winning van delfstoffen	0,11%
Vervaardiging van tabaksproducten	0,07%
Visserij, visteelt en diensten in verband met visserij en visteelt	0,02%

Tabel 29: Aandeel in BBP België ten opzichte van andere sectoren in 2007

BBP	Aandeel 2007
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	6,36%
Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	6,20%
Onderwijs	5,72%
Financiële instellingen	4,94%
Bouwnijverheid	4,70%
Hoofindustrieën auteursrecht en naburige rechten	3,01%
Vervaardiging van chemische producten	2,76%
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en vervaardiging van producten van metaal	2,44%
Productie en distributie van elektriciteit, gas en water	1,91%
Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken	1,81%
Hotels en restaurants	1,41%
Vervaardiging van transportmiddelen	1,16%
Landbouw, jacht en bosbouw	0,68%
Vervaardiging van cokes, geraffineerde aardolieproducten en splijt-en kweekstoffen	0,63%
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	0,60%
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout	0,29%
Winning van delfstoffen	0,09%
Vervaardiging van tabaksproducten	0,06%
Visserij, visteelt en diensten in verband met visserij en visteelt	0,02%

ARTHENA Aarlenstraat 75-77 1040 Brussel (België)	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
	Gebied: België	Pagina 49

4.4 Multipliers⁷

Zoals vermeld in de WIPO-richtlijn, zijn input-output (I-O) tabellen goede alternatieve gegevensbronnen voor de schatting van de economische bijdrage van de industrieën gerelateerd aan het auteursrecht en de naburige rechten (WIPO, 2003, p. 39). Multipliers zijn een afgeleide van deze input-output tabellen. Zij geven de verhouding weer tussen gecumuleerde (directe en indirecte) effecten en directe (initiële) effecten. De definities en statistieken m.b.t. multipliers komen voort uit de studie van Avonds (2005). Er worden multipliers besproken in termen van output, toegevoegde waarde (inkomen) en werkgelegenheid. Voor de Belgische economie worden elke 5 jaar multipliers berekend. De multipliers in deze studie zijn de meest recent beschikbare multipliers. Ze zijn gebaseerd op gegevens van het jaar 2000. De multipliers van 2005 zullen pas einde 2009 bekendgemaakt worden.

De multipliers werden bij het Federaal Planbureau opgevraagd voor de verschillende deelsectoren van het auteursrecht en de naburige rechten, als ook voor de andere Belgische sectoren ter vergelijking. De multipliers voor de totale Belgische economie geven bovendien het gewogen gemiddelde weer over alle sectoren. Het meest gedetailleerde niveau waarop de multipliers beschikbaar waren, was NACE-3, waarbij verschillende codes vaak ook nog gecumuleerd werden. Hierdoor kon niet voor elke deelsector een multiplier gegeven worden en dienden de deelsectoren geherdefinieerd te worden. Een overzicht is weergegeven in Tabel 30.

Enkele opmerkingen:

- De multipliers van 'telecommunicatie' (64.2) zijn van toepassing op de hele sector. Deze sector draagt echter maar voor 5% bij aan de hoofdindustrieën van het auteursrecht en de naburige rechten.
- In de multipliers van 'overige activiteiten in verband met computers' is ook het effect opgenomen van de sector 'onderhoud en reparatie van computers' en van 'boekhoud- en overige kantoor machines'. Deze sectoren maakt echter geen deel uit van de hoofdindustrieën van het auteursrecht en de naburige rechten.

⁷ Federaal Planbureau

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 50

- In de multiplicators van 'persagentschappen', 'bibliotheken en openbare archieven' zijn ook de effecten van de 'musea en de monumentenzorg' opgenomen, terwijl deze laatste niet behoren tot de hoofdindustrieën van het auteursrecht en de naburige rechten.
- Volgende multiplicators worden niet besproken omdat zij enkel beschikbaar zijn op NACE-2 niveau en de hoofdindustrieën van het auteursrecht en de naburige rechten slechts voor een klein deel in deze hoofdcategorieën vertegenwoordigd zijn:
 - Categorie **51** 'groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorrijwielen';
 - Categorie **52** 'detailhandel met uitzondering van detailhandel in motorvoertuigen en motorrijwielen; reparatie van consumentenartikelen';
 - Categorie **71** 'verhuur van machines en werktuigen zonder bedieningspersoneel en van overige onroerende goederen'.

Tabel 30: Herdefiniëring deelsectoren in het kader van multiplicators

NACE-CODE	OMSCHRIJVING
22.1	Uitgeverijen
22.2, 22.3	Drukkerijen en aanverwante activiteiten, reproductie van opgenomen media
64.2	Telecommunicatie
72.1, 72.2, 72.3, 72.4	Computeradviesbureaus, advisering ivm programmatuur en levering van programmatuur, gegevensverwerking, databanken
72.5, 72.6	Onderhoud en reparatie van computers en van boekhoud- en overige kantoormachines, overige activiteiten ivm computers
74.4	Reclamewezen
92.1, 92.2	Film, video, radio en TV
92.3	Overige activiteiten op het gebied van amusement
92.4, 92.5	Persagentschappen, bibliotheken, openbare archieven, musea en overige culturele activiteiten

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 51

4.4.1 Output-multiplicators

Output-multiplicators geven de verhouding weer tussen de gecumuleerde en directe output van finaal verbruik (consumptie, investeringen, uitvoer).

De noemer is het finaal verbruik van binnenlandse output (initieel effect) van een bepaald product; de teller is de gecumuleerde output van alle producten die in de ganse economie nodig is om dit finaal verbruik te realiseren.

Een output-multiplicator van 2,4971 voor het 'reclamewezen' wil bijvoorbeeld zeggen dat een toename in het finale verbruik in het 'reclamewezen' zorgt voor een stijging in de totale output in België van 2,4971 keer deze hoeveelheid.

Van alle opgenomen deelsectoren is de output-multiplicator van het 'reclamewezen' het hoogst, gevolgd door 'persagentschappen, bibliotheken, openbare archieven, musea en overige culturele activiteiten' en 'uitgeverijen'. Voor 'drukkerijen en aanverwante activiteiten' en 'reproductie van opgenomen media' is de multiplicator het laagst. Alle deelsectoren hebben een hogere output-multiplicator dan het gewogen gemiddelde van de totale economie. Wat betreft vergelijkende sectoren scoort de 'vervaardiging van metalen en producten van metaal' het hoogst (Tabel 31).

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 52

Tabel 31: Output-multipliers voor deelsectoren en vergelijkende sectoren in 2000

MULTIPLICATOR	Output 2000
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en de vervaardiging van producten van metaal	3,1600
Financiële instellingen	3,0500
Vervaardiging van transportmiddelen	2,9200
Reclamewezen	2,4971
Bouwnijverheid	2,1200
Vervaardiging van tabaksproducten	2,0200
Persagentschappen, bibliotheken, openbare archieven, musea en overige culturele activiteiten	2,0028
Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken	1,9400
Uitgeverijen	1,9231
Hotels en restaurants	1,8900
Onderhoud en reparatie van computers en van boekhoud- en overige kantoormachines, overige activiteiten ivm computers	1,8727
Landbouw, jacht en bosbouw	1,8000
Film, video, radio en TV	1,7753
Overige activiteiten op het gebied van amusement	1,7679
Computeradviesbureaus, advisering ivm programmatuur en levering van programmatuur, gegevensverwerking, databanken	1,7318
Telecommunicatie	1,6598
Visserij, veeteelt en diensten in verband met visserij en veeteelt	1,6500
Drukkerijen en aanverwante activiteiten, reproductie van opgenomen media	1,6253
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout	1,6200
Totale economie	1,6100
Winning van delfstoffen	1,6000
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	1,5600
Vervaardiging van chemische producten	1,5200
Productie en distributie van elektriciteit, gas en water	1,4400
Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	1,4300
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	1,2800
Vervaardiging van cokes, geraffineerde aardolieproducten en splijt- en kweekstoffen	1,2400
Onderwijs	1,1300

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 53

4.4.2 Inkomens-multiplicators

Inkomens-multiplicators geven de verhouding weer tussen de gecumuleerde en de directe toegevoegde waarde veroorzaakt door finaal verbruik (consumptie, investeringen, uitvoer) van binnenlandse output.

De noemer is gelijk aan de primaire inputs (Bruto Toegevoegde Waarde tegen basisprijzen + het saldo van de productgebonden belastingen en subsidies op het intermediair verbruik) die onmiddellijk tot stand komen bij de productie van de finaal verbruikte goederen of diensten (initieel effect). De teller is de gecumuleerde primaire inputs begrepen in alle producten waarvan in de ganse economie de productie noodzakelijk is om het finaal verbruik te realiseren.

Een inkomens-multiplicator van 4,3009 voor het 'reclamewezen' wil bijvoorbeeld zeggen dat een toename van de Bruto Toegevoegde Waarde in het reclamewezen (veroorzaakt door finaal verbruik), zorgt voor een stijging van de totale Bruto Toegevoegde Waarde in de Belgische economie met 4,3009 keer deze hoeveelheid.

Ook wat betreft de inkomens-multiplicators is deze van het reclamewezen het hoogst, zelfs in de vergelijking met andere sectoren. 'Onderhoud en reparatie van computers en van boekhoud- en overige kantoormachines, overige activiteiten in verband met computer' en 'uitgeverijen' volgen op de tweede en derde plaats. Deze van 'telecommunicatie' is het laagst. Alle deelsectoren hebben een hogere inkomens-multiplicator dan het gewogen gemiddelde van de totale economie (Tabel 32).

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 54

Tabel 32: Inkomens-multiplifiers voor deelsectoren en vergelijkende sectoren in 2000

MULTIPLICATOR	Inkomen 2000
Reclamewezen	4,3009
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en de vervaardiging van producten van metaal	3,7400
Vervaardiging van transportmiddelen	3,7300
Vervaardiging van tabaksproducten	3,3300
Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken	2,6000
Bouwnijverheid	2,3900
Vervaardiging van cokes, geraffineerde aardolieproducten en splijt- en kweekstoffen	2,3200
Onderhoud en reparatie van computers en van boekhoud- en overige kantoormachines, overige activiteiten ivm computers	2,3193
Uitgeverijen	2,0709
Persagentschappen, bibliotheken, openbare archieven, musea en overige culturele activiteiten	2,0207
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout	1,9900
Financiële instellingen	1,9600
Hotels en restaurants	1,8100
Computeradviesbureaus, advisering ivm programmatuur en levering van programmatuur, gegevensverwerking, databanken	1,7878
Drukkerijen en aanverwante activiteiten, reproductie van opgenomen media	1,7518
Film, video, radio en TV	1,7515
Vervaardiging van chemische producten	1,7300
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	1,7000
Overige activiteiten op het gebied van amusement	1,6903
Winning van delfstoffen	1,5900
Telecommunicatie	1,5819
Landbouw, jacht en bosbouw	1,5600
Totale economie	1,5200
Productie en distributie van elektriciteit, gas en water	1,3100
Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	1,3100
Onderwijs	1,0700
Visserij, veeteelt en diensten in verband met visserij en veeteelt	0,0145
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	0,0114

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 55

4.4.3 Tewerkstellings-multiplicators

Tewerkstellings-multiplicators geven de verhouding weer tussen de gecumuleerde en de directe tewerkstelling veroorzaakt door finaal verbruik (consumptie, investeringen, uitvoer) van binnenlandse output.

De noemer is de directe tewerkstelling in de bedrijfstak die producten van de finale vraag voortbrengt, de teller is de gecumuleerde tewerkstelling die in de ganse economie tot stand komt door deze finale vraag.

Een tewerkstellings-multiplicator van 2,9664 voor het 'reclamewezen' wil bijvoorbeeld zeggen dat een toename in de directe tewerkstelling in het reclamewezen, (veroorzaakt door finaal verbruik) zorgt voor een stijging van de totale tewerkstelling in de Belgische economie met 2,9664 keer deze hoeveelheid.

Wat betreft de deelsectoren is de tewerkstellings-multiplicator voor 'onderhoud en reparatie van computers, boekhoud- en overige kantoormachines en overige activiteiten in verband met computers' het hoogst. 'Reparatie en onderhoud' behoren echter niet tot de hoofdindustrieën van het auteursrecht en de naburige rechten. Op de tweede plaats staat het 'reclamewezen' en op de derde plaats 'telecommunicatie'. Enkel de hoofdindustrieën in beschouwing genomen, neemt het 'reclamewezen' dus ook hier weer de eerste plaats in. De 'drukkerijen' en 'reproductie van opgenomen media' scoren het slechtst bij de deelsectoren. Alle deelsectoren hebben een hogere tewerkstellings-multiplicator dan het gewogen gemiddelde van de totale economie. Inzake vergelijkende sectoren is de tewerkstellings-multiplicator voor de 'vervaardiging van cokes, geraffineerde aardolieproducten en splijt- en kweekstoffen' een positieve uitschieter. Tabel 33 biedt een overzicht.

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 56

Tabel 33: Teverkstellings-multiplicators voor deelsectoren en vergeliende sectoren in 2000

MULTIPLICATOR	Tewerkstelling 2000
Vervaardiging van cokes, geraffineerde aardolieproducten en splijt- en kweekstoffen	6,2000
Vervaardiging van tabaksproducten	4,2500
Vervaardiging van transportmiddelen	4,0500
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en de vervaardiging van producten van metaal	3,9800
Financiële instellingen	3,7400
Onderhoud en reparatie van computers en van boekhoud- en overige kantoormachines, overige activiteiten ivm computers	3,2220
Reclamewezen	2,9664
Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken	2,7900
Uitgeverijen	2,7805
Vervaardiging van chemische producten	2,4600
Telecommunicatie	2,1610
Bouwnijverheid	2,1600
Film, video, radio en TV	2,0222
Productie en distributie van elektriciteit, gas en water	2,0000
Persagentschappen, bibliotheken, openbare archieven, musea en overige culturele activiteiten	1,9475
Winning van delfstoffen	1,8300
Computeradviesbureaus, advisering ivm programmatuur en levering van programmatuur, gegevensverwerking, databanken	1,7265
Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout	1,7000
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	1,6200
Overige activiteiten op het gebied van amusement	1,5877
Drukkerijen en aanverwante activiteiten, reproductie van opgenomen media	1,5765
Totale economie	1,5200
Hotels en restaurants	1,4400
Visserij, veeteelt en diensten in verband met visserij en veeteelt	1,4100
Landbouw, jacht en bosbouw	1,3300
Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	1,2400
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	1,1100
Onderwijs	1,0400

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 57

4.5 Overzichtstabel

Tabel 34 geeft een samenvatting van de economische indicatoren voor de verschillende deelsectoren.

Tabel 34: Overzichtstabel economische indicatoren voor deelsectoren

	Omzet 2008 (in mio €)	Investerings 2008 (in mio €)	VTE 2008	Werkgevers 2008	BTW 2007 (in mio €)	Multiplicator output 2000	Multiplicator inkomen 2000	Multiplicator tewerkstelling 2000
Hoofdindustrieën	32.378,63	1.207,68	92.286	9.138	10.076,76			
Groothandel in platen, cassettes, cd's, dvd's en videobanden	5.958,19	27,85	3.415	315	411,13			
Software en databanken	5.867,57	378,70	25.197	1.785	2.474,43			
Reclamewezen	4.935,59	122,31	8.174	1.182	1.751,46	2,4971	4,3009	2,9664
Uitgeverijen	3.629,28	69,23	9.058	525	1.130,18	1,9231	2,0709	2,7805
Drukkerijen en aanverwante activiteiten	3.026,42	188,19	13.701	992	1.125,54			
Detailhandel in boeken, kranten, tijdschriften en kantoorbehoeften	1.692,39	38,22	2.587	1.077	293,29			
Detailhandel in platen, cd's, dvd's, geluids- en videobanden, cassettes	1.516,21	39,40	3.745	514	257,85			
Radio en televisie	1.324,98	80,72	8.536	182	778,53			
Overige activiteiten op het gebied van amusement	1.174,97	80,81	9.784	1.451	664,18	1,7679	1,6903	1,5877
Activiteiten op het gebied van film en video	1.097,39	85,36	2.878	438	594,97			
Groothandel in kranten, boeken en tijdschriften	967,18	10,90	1.596	92	69,11			
Telecommunicatie	611,54	37,93	1.290	16	300,21			
Fotografen	288,94	27,82	771	150	104,73			
Verhuur van videocassettes en -banden, dvd's, cd's en platen	149,26	9,74	352	204	46,46			
Persagentschappen	98,76	7,25	433	91	56,47			
Reproductie van opgenomen media	29,42	2,51	10	5	12,27			
Bibliotheken en openbare archieven	10,56	0,75	759	120	5,97			

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 58

4.6 Internationale vergelijking

De onderzoeksresultaten van internationale studies zijn onderling meestal niet vergelijkbaar. Redenen hiervoor zijn o.a. verschillen in de definitie van de sector, verschillen in de ontwikkelingsstadia van landen en verschillen in bronjaar van gegevens.

Terwijl deze studie enkel focust op de hoofdindustrieën, gaan andere studies vaak ook in op de randindustrieën, zoals bijvoorbeeld de productie, groot- en kleinhandel van de zogenaamde dragers (radio's, televisies, computers, etc.).

Verder is een vergelijking van Belgische resultaten met resultaten uit bijvoorbeeld Bulgarije of Libanon weinig zinvol omdat de economie in deze landen andere kenmerken vertoont.

Tenslotte dateren de meeste studies van het jaar 2000 of zijn ze gebaseerd op cijfers van het jaar 2000. De meest recente internationale resultaten die gevonden werden, bevatten cijfers van 2005. Dat deze cijfers niet als representatief vergelijkingsmateriaal kunnen worden gehanteerd, kan geïllustreerd worden aan de hand van een vergelijking van de bijdrage aan het BBP in België in 2000 en in 2007. In 2000 realiseerden de hoofdindustrieën van het auteursrecht en de naburige rechten een bijdrage aan het Belgisch BBP van 2,70%. In 2007 was dit aandeel al gestegen tot 3,01%. Wanneer in eigen land reeds een dergelijke evolutie vast te stellen is, houdt evenmin de vergelijking op internationaal vlak stand.

Tabel 35 geeft een overzicht van de internationale resultaten die beschikbaar zijn en begint met de resultaten van de huidige studie. In het eerste deel van de tabel zijn de resultaten opgenomen van een aantal studies die door WIPO geïnventariseerd werden.⁸ Het tweede deel van de tabel bevat de resultaten van een studie uit 2000 in 15 EU-landen, waaronder België (Picard et al., 2003).

⁸ WIPO, http://www.wipo.int/ip-development/en/creative_industry/economic_contribution.html

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 59

Tabel 35: Internationale vergelijking van de industrie van het auteursrecht en de naburige rechten

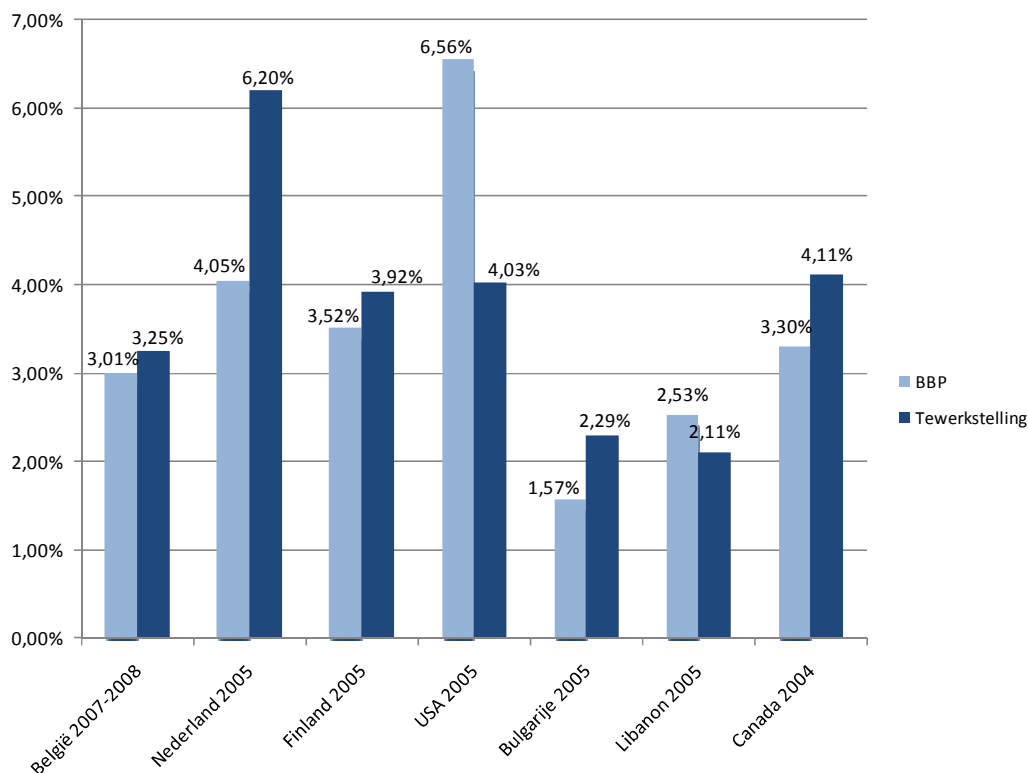
Land	Jaar	Bijdrage aan BBP		Bijdrage aan tewerkstelling	
		Hoofdindustrieën (%)	Totale industrie auteursrecht en naburige rechten (%)	Hoofdindustrieën (%)	Totale industrie auteursrecht en naburige rechten (%)
België	2007	3,01%			
	2008			3,25%	
Nederland	2005	4,05%	5,90%	6,20%	8,80%
Finland	2005	3,52%		3,92%	
USA	2005	6,56%	11,12%	4,03%	8,49%
Bulgarije	2005	1,57%	2,81%	2,29%	4,31%
Libanon	2005	2,53%	4,75%	2,11%	4,49%
Canada	2004	3,33%	4,50%	4,11%	5,55%
Singapore	2003	3,46%	6,19%	4,04%	6,21%
Hongarije	2002	3,96%	6,67%	4,15%	7,10%
Japan	2000	7,50%		2,50%	
Letland	2000	2,90%	4%	3,70%	4,40%
België	2000	2,70%	3,90%	2,40%	3,40%
Denemarken	2000	3,70%	4,80%	4,20%	5,50%
Duitsland	2000	3,50%	5,10%	1,30%	2,50%
Finland	2000	3,20%	6,30%	4,30%	6,20%
Frankrijk	2000	3,40%	4,40%	1,90%	2,80%
Griekenland	2000	1,30%	1,90%	1,50%	1,50%
Ierland	2000	2,10%	2,50%	2,80%	3,40%
Italië	2000	3,30%	4,50%	1,30%	2,20%
Luxembourg	2000	2,80%	3,30%	3,00%	3,80%
Nederland	2000	4,00%	5,00%	2,10%	3,00%
Oostenrijk	2000	2,30%	3,80%	2,10%	3,30%
Portugal	2000	1,90%	3,10%	1,90%	3,00%
Spanje	2000	2,90%	5,10%	1,10%	2,10%
UK	2000	7,10%	8,40%	3,20%	4,70%
Zweden	2000	4,40%	5,90%	2,70%	4,50%
EU 15	2000	3,99%	5,27%	2,02%	3,14%

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 60

De meest recente vergelijkingsgegevens die beschikbaar zijn, zijn deze van Nederland (2005), Finland (2005), USA (2005), Bulgarije (2005), Libanon (2005) en Canada (2004).

Uit een vergelijking met de Nederlandse cijfers van 2005 blijkt dat de cijfers voor België zowel wat betreft toegevoegde waarde als wat betreft tewerkstelling lager liggen. Dit kan verklaard worden door een verschillende definitie van de hoofdindustrieën. In de Nederlandse studie bevatten de hoofdindustrieën ook categorieën als 'kermisattracties', 'pretparken', 'loterijen en kansspelen' en 'overige recreatie' (i.e. snooker- en biljartzalen, fietsen en waterfietsen, strandfaciliteiten e.d.). Deze categorieën werden in de Belgische studie bewust niet geïntegreerd, omdat zij volgens WIPO geen deel uitmaken van de hoofdindustrieën van het auteursrecht en de naburige rechten.

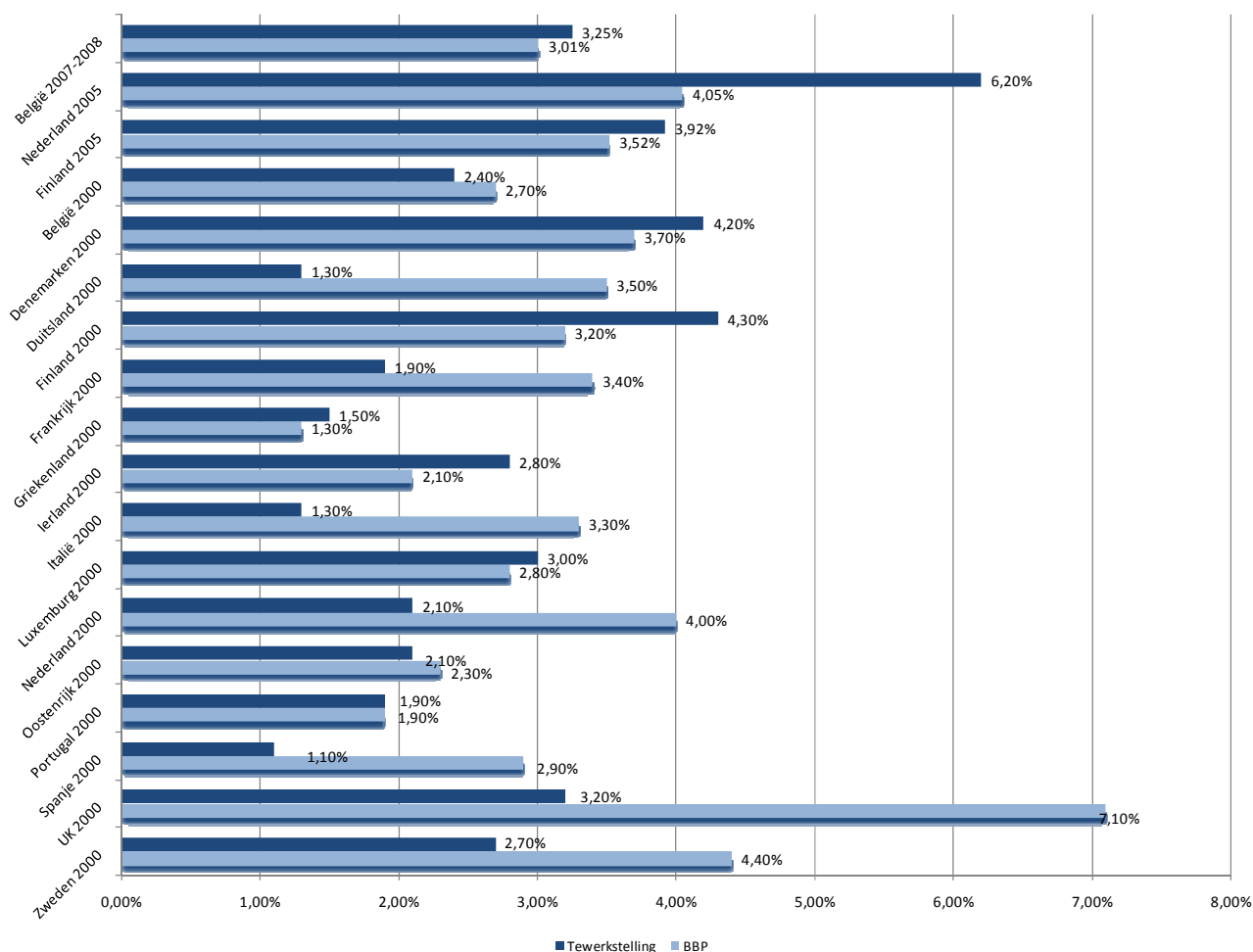
Grafiek 1: Internationale vergelijking van de hoofdindustrieën van het auteursrecht en de naburige rechten

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 61

Wat betreft Europese landen, kunnen de resultaten uit de Europese studie van 2000 grafisch weergegeven worden samen met deze van België in 2007-2008, Nederland en Finland in 2005 (Grafiek 2).

Grafiek 2: Europese vergelijking van de hoofdindustrieën van het auteursrecht en de naburige rechten

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA Aarlenstraat 75-77 1040 Brussel (België)	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
	Gebied: België	Pagina 62

Tot slot kan er nog verwezen worden naar een in 2008 gepubliceerde studie die aangekocht kan worden via Amazon.com:

Weckerle, Christoph, M. Gerig en M. Söndermann. (2008). *Creative industries Switzerland: Facts, models and culture*. Birkhäuser books: Zurich University of the Arts. 158 p. ISBN 978/3/7643/7973/5.

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA Aarlenstraat 75-77 1040 Brussel (België)	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
	Gebied: België	Pagina 63

5 Conclusie

Het auteursrecht en de naburige rechten vormen de basis voor tal van economische activiteiten. Deze studie tracht in kaart te brengen wat het aandeel in de Belgische economie is van de industrieën die gerelateerd zijn aan het auteursrecht. Bij wijze van conclusie wordt er teruggekoppeld naar de onderzoeksvragen in sectie 2.1.

- **Op welke sectoren hebben het auteursrecht en de naburige rechten in België een impact? Dit zijn de hoofdindustrieën.**

Voor het bepalen van de hoofdindustrieën van het auteursrecht en de naburige rechten werden de richtlijnen van de World Intellectual Property Organization (WIPO) gevolgd. Tabel 2 geeft in termen van NACE-codes en weegfactoren aan wat voor deze studie onder hoofdindustrieën van het auteursrecht en de naburige rechten valt.

- **Welke omzet wordt gegenereerd in deze hoofdindustrieën?**

In 2008 vertegenwoordigden de hoofdindustrieën een omzet van 32.378,63 miljoen €. Dit is 2,92% van de omzet van de totale Belgische economie van dat jaar.

- **Wat is de tewerkstelling in deze hoofdindustrieën?**

De hoofdindustrieën stelden in 2008 92.286 voltijds equivalenten tewerk oftewel 3,25% van het totaal aantal tewerkgestelden in de Belgische economie. De hoofdindustrieën telden in datzelfde jaar 9.138 werkgevers of 4,07% van het totaal aantal werkgevers in België.

- **Welke toegevoegde waarde wordt gerealiseerd in deze hoofdindustrieën?**

In 2007 bedroeg de Bruto Toegevoegde Waarde die door de hoofdindustrieën gerealiseerd werd 10.076,76 miljoen €. Relatief gezien is dit 3,38% van de totale Bruto Toegevoegde Waarde in België.

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 64

- **Welk aandeel vertegenwoordigt de industrie van het auteursrecht en de naburige rechten in het Belgisch BBP?**

Het aandeel van de hoofdindustrieën in het Belgisch BBP bedraagt 3,01%. Bovendien geeft WIPO aan dat de onderling verbonden / ICT industrieën doorgaans ook 1 tot 1,5% bijdragen aan het BBP. Er kan dus geconcludeerd worden dat de hoofdindustrieën samen met de onderling verbonden / ICT industrieën ongeveer 4,5% bijdragen aan het Belgisch BBP.

- **Hoe verhoudt de industrie van het auteursrecht en de naburige rechten in België zich tot andere sectoren in België bv. automobiel sector, chemische sector, visserij, ... ?**

Voor alle bovenvermelde indicatoren werd er steeds een vergelijking gemaakt van de hoofdindustrieën gerelateerd aan het auteursrecht met de andere sectoren in de Belgische economie. Voor een gedetailleerd overzicht zie Tabellen 11, 15, 19, 23, 28 en 29. In het algemeen kan er geconcludeerd worden dat de hoofdindustrieën gerelateerd aan het auteursrecht met 3 à 4% steeds een relatief belangrijke bijdrage leveren aan de Belgische economie, hetzij in termen van omzet, investeringen, tewerkstelling, Bruto Toegevoegde Waarde of BBP.

De verschillende sectoren in de economie staan in onderling verband doordat ze output van elkaar afnemen en input aan elkaar leveren. Door middel van multiplicators wordt het indirect effect van een stijging van output, toegevoegde waarde en tewerkstelling in de hoofdindustrieën gelinkt met wijzigingen in de overige sectoren in de Belgische economie. Voor het jaar 2000 lagen de output-, inkomens- en tewerkstellings-multiplicators van de hoofdindustrieën telkens boven het gewogen gemiddelde van alle sectoren in België.

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA Aarlenstraat 75-77 1040 Brussel (België)	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
	Gebied: België	Pagina 65

- **Hoe verhoudt de industrie van het auteursrecht en de naburige rechten in België zich tot deze in andere (Europese) landen?**

Momenteel zijn er voor andere Europese landen vooral gegevens over industrieën gerelateerd aan auteursrecht geïdentificeerd die minder recent waren en moeilijk vergelijkbaar met het materiaal in deze studie. Voor Nederland en Finland was er materiaal beschikbaar van het jaar 2005. Daarin worden de hoofdindustrieën gerelateerd aan het auteursrecht geschat op respectievelijk 4,05% en 3,52% van het BBP. Hierbij dient opgemerkt dat de Nederlandse studie de hoofdindustrieën breder gedefinieerd heeft dan WIPO.

Tot slot kan er voor het geheel van deze studie geconcludeerd worden dat de verschillende indicatoren aangeven dat de hoofdindustrieën gerelateerd aan het auteursrecht een significant onderdeel vormen van de Belgische economie. Het is belangrijk om de economische impact van het auteursrecht en de naburige rechten in kaart te brengen om daarmee steun te vinden bij beleidsmakers en beslissingsnemers voor het verder uitbouwen van een juridisch en organisatorisch systeem voor auteursrechtelijke bescherming.

PARTNERS IN MARKETING

ARTHENA	Module: Onderzoek	Dossier: 08-008
Aarlenstraat 75-77	Onderwerp: Intellectueel recht	Datum: 30 juli 2009
1040 Brussel (België)	Gebied: België	Pagina 66

6 **Bibliografie**

Avonds, L. (2005). "Working Paper 4-05. Een vergelijkende analyse van de Input-Outputtabellen van 1995 en 2000", Federaal Planbureau: Brussel.

Bekkers, R., B. Baarsma, R. Bilderbeek, S. Maltha, H. de Groot, R. Vandeberg, N. Brouwer en J. Mulder. (2003). "Auteursrecht, economische lust of last? Een empirische studie naar de economische aspecten in het Nederlandse multimediacluster", Dialogic: Utrecht en Stichting voor Economisch Onderzoek (SEO): Amsterdam.

Leenheer, J., S. Bremer en J. Theeuwes. (2008). "The Economic Contribution of Copyright-Based industries in the Netherlands", Stichting voor Economisch Onderzoek (SEO): Amsterdam.

Leo, K. M., K. B. Chow, K. B. Lee, C. H. Ong en W. L. Loy. (2004). "The economic contribution of copyright-based industries in Singapore", WIPO: Genève, Zwitserland.

Picard, R., T. Toivonen en M. Grönlund. (2003). "The Contribution of Copyright and Related Rights to the European Economy. Based on Data from the Year 2000. Final Report", Media Group, Business Research and Development Centre: Turku School of Economics and Business Administration, Finland.

WIPO. (2003). *Guide on surveying the economic contribution of the copyright-based industries*. WIPO: Genève, Zwitserland. [www.wipo.int]